

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XVIII.

TEOLLISUUS-TILASTOA.

17.

Vuonna 1900.

EDELLINEN OSA.

VUORITOIMI JA KONETEOLLISUUS: RAHAPAJA JA KONTROLLILAITOS.

HELSINGISSÄ 1902,

OSAKEYHTIÖ WEILIN & GÖÖS ARTIEBOLAG.

Kels. Aleks.-Yliopiston kirjapaino.

SISÄLTÖ.

	Sivu
Johdanto	V
<i>Vuorilaitoksia, ruukkeja ja konepajoja.</i>	
Kullanhuuhtomot Ivalojoen varrella Suomen Lapissa	1
Kullan-, Hopean- ja Vaskenvalmistus Suomessa viimeksi kuluneen 10 vuoden aikana	1
Pitkänrannan vaski- ja tinalaitos	2
Välimäen kaivostyö Sortavalan pitäjässä	5
Jussaaren kaivos	8
Järvi- ja Suomalminnosto	9
Masuuneja: a. Valmistus ja kulutus	10
S:n b. Teknillisiä tietoja	11
Raudanvalmistus ahjotaonnan kautta	12
Raudanvalmistus valssilaitoksissa: a. Putlaus	13
S:n s:n b. Hitsaus ja valssaus	14
Valurautalaitoksia: a. Sulatus Siemensin martinuunissa	15
S:n b. Valuraudan valssaaminen	15
Musta- ja Tehdastaonta	16
Valimoita	18
Tekoaineen kulutus konepajoissa	20
Valmistus konepajoissa	22
Katsaus vuorilaitoksien, ruukkien ja konepajojen valmistusarvoon	25
Työntekijöiden ja väestön lukumäärä vuorilaitoksissa ruukeissa ja konepajoissa	29
Ilmoitettuja tapaturmia ruukeissa ja konepajoissa	32
Tehtyjä uutisrakennuksia ruukeissa ja konepajoissa	33
Työväenkassoja ruukeissa ja konepajoissa	35
Läänienmukainen katsaus konepaja- ja ruukkiteollisuuden kaupungeissa ja maaseudulla	36
Summittainen katsaus polttoaineen ja takkiraudan kulutukseen ruukeissa ja konepajoissa	37
Katsaus tuotannon paljouteen ja laatuun ynnä työväestöön käsityölaitoksissa ja tehtaissa metalliteollisuuden alalla	38
Katsaus tuotteiden arvoon tehtaissa ja käsityölaitoksissa metalliteollisuuden alalla	42
Katsaus metalliteollisuuden maan kaupungeissa	46
Katsaus metalliteollisuuden maaseudulla	47
Katsaus metalliteollisuuden valmistusarvoon vuosina 1899—1900	48
Läänienmukainen katsaus metalliteollisuuteen	49
<i>Otteita valtauskirjadiaariosta vuosilta 1899—1900</i>	<i>50</i>
<i>Rahapaja vuonna 1900</i>	<i>55</i>
<i>Kontrollilaitos vuonna 1900</i>	<i>56</i>

Kankiraudan valmistus väheni tuntuvasti vuonna 1900 edelliseen vuoteen verraten, mutta takkiraudan valmistus lisääntyi, luultavasti vuodesta 1897 voimassa olevan tätä ainetta koskevan korkeamman tullittoman vientilimiitin johdosta Keisarikuntaan. Yksityisten konepajojen tuotannon arvo väheni noin puolelatoista miljoonalla ja osottaa siis että taloudelliset olot ovat huonontuneet sekä että tilauksia ei enää ole tehty niin runsaasti kuin ennen. Siitä huolimatta osottaa vuoden metalliteollisuuden teoksien lopullinen arvo lisäyksen, joka riippuu osaksi siitä, että käsityölaitoksien tuotteiden valmistusarvo on hiukan lisääntynyt, osaksi siitä, että Tampereelle on perustettu uusi naula- ja rautalankatehdas, johon raaka-aineet on voitu tullitta tuoda.

Vertaileva metalliteollisuuden yhteenasetus vuosilta 1900 ja 1899 osoittaa seuraavat tulokset:

Kultaa saatiin Ivalojoen seutuvilta

vuonna 1900	15	huhptomossa,	40	työmiehellä,	2,174	gr.,	jonka arvo on	6,956	mk.
„ 1899	24	„	72	„	2,620	„	„	8,384	„

Hopeaa, lisätuotteena vaskensulattamisessa Pitkässärannassa,

1900	250,5	kg.	jonka arvo on	27,555	mkaa.
1899	244,23	„	„	26,000	„

Vaskea Pitkässärannasta,

1900	219,000	kg.	jonka arvo on	569,400	mkaa.
1899	224,200	„	„	598,000	„

Tinaa, myöskin ainoastaan Pitkässärannasta,

1900	4,263	kg.	jonka arvo on	11,382	mkaa.
1899	7,064	„	„	28,000	„

Rautamalmit, vuorimalmi ja järvimalmi yhteensä,

1900	89,280,700	kg.
1899	80,114,800	„

Takkirautaa sulatettiin,

1900	15	ruukissa	16	masuunissa	31,002,100	kg.
1899	14	„	15	„	26,612,400	„

Konepajojen valmistusarvo teki,

1900	27,777,806	mkaa.
1899	28,573,247	„

valtionrautateiden 7 konepajaa siihen luettuina.

Jaettuina kunkin laitoksen työlaadun päätuotteiden mukaan oli maassa vuonna 1900 36 ruukkia ja kaivosta ynnä 15 huuhtomoa, joissa yhteensä oli 5,949 työntekijää sekä 49 konepajaa ja naulatehdasta, joissa oli yhteensä 7,972 työntekijää.

Käsityölaitoksien valmistusarvo nousee 8,333,000 mkaan ja oli työpaikkojen luku 1,262 ja työntekijöitä 4,294.

Koko metalliteollisuuden *teoksien kokonaisarvo* vuonna 1900 oli 52,509,081 mkaa 51,358,461 mkaa vastaan edellisenä vuonna.

Niinkuin jo edellisessä vuosikertomuksessa mainittiin, löydettiin vuonna 1900 *kultaa* kiinteässä vuoriperässä siinä Lapinmaan osassa, jossa tähän saakka on harjoitettu kullankaivamista löyhistä maakerroksista. Tämä tapahtui kullankaivaja Henry Kerkelän uraan, muutaman vuoden kestäneen vuorensärkemistöiden kautta ja löydös tulee epäilemättä lähimmässä tulevaisuudessa antamaan aihetta melkoihin koetöihin löydöksen todellisen arvon selville saamiseksi. Mahdollista on myöskin että tämän kautta käänne tulee tapahtumaan Lapinmaan kultateollisuudessa, jonka merkitys viimeisinä vuosina yhä on ollut vähenemässä päin, niin että kullansaanti vuonna 1900 oli vähempi kuin minäkään edellisenä työ-aikana siitä asti kuin kullankaivaminen Ivalojoen varrella 31 vuotta sitten ensin alkoi.

Hopeaa, on niinkuin ennenkin saatu ainoastaan Pitkästärannasta vaskenvalmistuksen lisätuotteena ja hiukkasen enemmän kuin lähinnä edellisenä vuonna.

Vaskensaanti on puheena olevana vuonna alhaisin viimeksi kuluneen kymmenen vuoden aikana maan ainoassa vaskilaitoksessa, Pitkässärannassa.

Järviuorimalmia louhittiin kolmessa kaivosalueessa, nimittäin Pitkässärannassa, Välimäellä ja Jussaarella. Pitkässärannassa saatiin 16,092 tonnia, Välimäellä 13,309,9 tonnia ja Jussaaren kaivoksessa 1,319 tonnia eli yhteensä 30,720,9 tonnia. Pitkässärannassa louhitaan sekä vaski- että rautamalmia, ja tehdään jälkimäinen, jota etupäässä saadaan Lupikon kaivoksista, annolliseksi magneettisähköistä menettelytapaa käyttämällä. Samalla tavalla tehdään annolliseksi myöskin Välimäen rautamalmi; tämä jälkimäinen kaivos on ainoa maassa, joka yksinomaan tuottaa rautamalmia. Louhiminen Jussaarella on nimittäin ollut ainoas-

taan koetyö, jonka kautta koetetaan saada selville onko mahdollista käyttää hyväkseen merenpinnan alapuolella olevia laajoja löydöksiä. Pienestä kalliosta meressä ajettiin 42 m. syvä kuilu ilman että mitään erityistä hankaluutta syntyi sisään tunkeutuvasta vedestä, mutta kun malmin raudanpitoisuus ei ollut 35 % suurempi, ja malmi siis olisi annolliseksi tehtävä jotta sitä menestyksellä voitaisiin käyttää, on työ sittemmin vastaiseksi lakkautettu. Kustannukset näistä kokeista, joita on johtanut nykyinen yli-intendentti A. F. Tigerstedt, on maksanut noin 85,000 markan vaiheilla; siitä on 10,000 markkaa saatu n. s. Hisingerin rahastosta, joka talletetaan valtionkonttorissa ja joka aikoinaan määrättiin malminetsinnän toimittamiseksi Suomenlahden pohjoista rantaa pitkin.

Järvimalminnosto, jota suoritettiin 169 järvestä, eli 14 vähemmän kuin edellisenä vuonna, nousi 59,879,7 tonniin ja oli siis 3,818,1 tonnia suurempi kuin vuonna 1899. Malminnostamista voidaan Itä-Suomessa harjoittaa ainoastaan kesän aikana ja vaatii se paljon työväkeä kiireimmällä työajalla, jonkatähden kauan on toivottu, että nostamista voitaisiin helpottaa konevoimaa käyttämällä. Kokeita siinä tarkoituksessa on jo useita vuosia sitten tehty ennen olemassa olevalla Huutokosken ruukilla Joroisten pitäjässä ja nyt on vuonna 1900 samankaltaisia kokeita suoritettu erinäisten Itä-Suomen ruukinomistajain kustannuksella, jolloin saatiin 6,000 markkaa apua Teollisuushallituksen koevaroista, mutta tulos ei ollut tyydyttävä; se osoitti ainoastaan että konevoima teki malminnoston enemmän monimutkaisiksi ja kalliimmaksi kuin käsin toimitettuna.

Takkiraudan puhaltaminen oli 4,389,7 tonnia suurempi kuin edellisenä vuonna ja saanti teki 52 % rautaa vuorimalmista sekä 35 % järvimalmista. Kun malmiprosentti puhalluksessa Pitkäsärannassa tekee 54,89 % rautaa osottaa se että suomalainen annolliseksi tehty vuorimalmi tuottaa lähes 5 % paremman sulatustuloksen kuin se ruotsalainen vuorimalmi jota maassamme on sulatettu.

13 ruukissa taottiin kankirautaa 23 ahjossa kankirautavasaroilla, tehden niiden määrä 2,780 tonnia 3,286 tonnia vastaan vuonna 1899. Ahjotaonta, joka, niinkuin tiedetään, perustuu yksinomaan Ruotsin malmista puhallettuun takkirautaan, on siis yhä edelleen vähentynyt ja kolmen viime vuoden aikana ei vähemmällä kuin 30 %.

Putlaus- ja martinraudan valmistus väheni sekin melkoisesti vuoden aikana, niinkuin alla olevasta kolme viimeistä vuotta käsittävästä yhteenasetuksesta käy selville:

	putlaus- sulainkappaleita.	martinvalanteita ja -valamia.
1898	13,294,8	14,380,7 tonnia
1899	13,345,6	14,974,5 „
1900	12,221,0	9,112,1 „

Siis on edelliseen vuoteen nähden vähennys 9 % putlausrautaan ja lähes 40 % martinrautaan katsoen.

Valssausta koskevat tiedot Daalinruukista käsittävät sekä putlaus- että martinrautaan, jonkatähden eri tavalla valmistettua kankirautaa koskeva yhteenasetus ei välittömästi käy esille tilastollisista tauluista, vaan täytyy tapahtua

niissä mainittujen puolitekoisesta tuotteesta valmistettujen teoksien ja kulutuksen perustuksella. Sulainpötkyjen ja valanteiden eli millbaarien valmistus — martinvalinteokset siihen luettuina — tekee kuluneelta vuodelta 20,921,4 tonnia ja kulutus 20,531,4 tonnia, joten siis liikamäärä on 390 tonnia millbaaria. Jos otaksutaan että 3,000 tonnia Daalinruukilla valssatusta tavarasta oli putlausrautaa ja kun ottaa huomioon että 424,9 tonnia Fiskars'issa valssattua valurautaa on luettu putlausvalssaukseen, on vuoden aikana valmiiksi taotun ja valssatun raudan valmistus seuraava:

kankirautaa ahjomelloituksen kautta valmistettu	2,780,8 tonnia.
s:n levyjä putlauksen ” ”	9,482,0 ”
s:n martinuunissa ” ”	7,217,7 ”
teräsvalinteoksia martinuunissa ”	411,7 ”
	Yhteensä 19,892,2 tonnia.

On otettava huomioon että valssauksessa on käytetty suurempi määrä puolitekoisia raaka-aineita kuin mitä vuoden aikana on valmistettu ja että luultavasti noin 1,000 tonnia martinraudasta on ollut valanteita, joita jo edellisellä vuonna on valmistettu.

Mustatakeiden valmistus on samoin kuin lähinnä edellisinä vuosina melkoisesti lisääntynyt ja nousi 7,963,2 tonnista vuonna 1899 8,892,7 tonniin puheena-olevana tilintekovuonna eli lähes 12 %. Molempina edellisinä vuosina oli lisäys ollut 14,2 % ja 20 %. Kokonaista 5,991,8 tonnia, eli enemmän kuin 67 % valmistetusta tavarasta, oli erilaatuisia nauloja, niihin luettuina myöskin hevosenkenkänaulat.

Valinteoksia valmistettiin 9,680,1 tonnia 10,845,2 vastaan edellisellä vuonna, joka osottaa 10 % vähennyksen, josta suurin osa käsittää kauppavalinteoksia ja ainoastaan pienempi osa valutavaroita verstaita varten. Kauppavalinteoksien suhde koko valimovalmistukseen teki nimittäin 32 % 36 % vastaan edellisellä vuonna.

Yksityisten *konepajojen* valmistusarvo on alentunut 25,285,590 markasta 23,768,783 markkaan eli 6 %, jotavastoin rautateiden konepajojen tuotanto on lisääntynyt 20 % ja koska yksityisten konepajateollisuuden valmistusarvo on kuusi kertaa suurempi kuin valtionrautateiden, teki vähennys kokonaisuudessaan 3 %. Vaikka siis huonontuminen vähemmän suotuisain taloudellisten olojen johdosta on huomattava, oli kuitenkin joka tapauksessa konepajateollisuus lähinnä edellisinä aikoina siinä määrässä kehittynyt, että vuoden tuotannon arvo on ollut suurempi kuin milloinkaan ennen, lukuun ottamatta vuotta 1899.

Käsityölaitokset metalliteollisuuden alalla valmistivat tavaroita, joiden arvo oli 9 % suurempi kuin edellisellä vuonna; suurin lisäys on tapahtunut järeä- ja hienotakeiden sekä osaksi kulta- ja hopeateoksien alalla, sähköteknillisissä tehtaissa ynnä muutamissa vähäpätöisemmissä teollisuuden haaroissa, jota vastoin pelti- ja levypajojen, vaskipajojen ja moniainien muiden käsityöhaarojen valmistus on vähentynyt, josta ei kuitenkaan mitään erikoista muutosta toiseen tai toiseen suuntaan ole huomattava.

Työntekijöiden lukumäärä metalliteollisuuden alalla kuluneen vuoden aikana oli 18,205 18,134 vastaan edellisellä vuonna, osottaen siis vähäisen, 71

henkilön lisäyksen, vaikka ilmoitettujen työpaikkojen luku on vähentynyt, ollen se vuonna 1899 1,474 ja vuonna 1900 1,361. Viimeksi mainittu vähennys, joka yksinomaan koskee maaseutua, riippuu luultavasti vähemmän tarkoista tiedoista koskevat seppiä ja pienempiä käsityöläisiä maalla.

Viidessä kaupungissa ja seitsemässä kihlakunnassa on valmistusarvo ollut miljoonaa markkaa suurempi ja ensimmäisenä on maan pääkaupunki, jonka tuotannon arvo teki 10,868,236 markkaa, sen jälkeen Turku, jossa se on 6,110,325 markkaa. Helsingin, Turun, Tampereen ja Viipurin kaupunkien tuotannon arvo on kukin suurempi kuin minkään kihlakunnan maalla, jossa kuitenkin kaikki varsinaiset ruukit ja kaivokset sijaitsevat. Mutta kun laskee yhteen Halikon ja Raaseporin kihlakunnat, jotka ovat lähekkäin ja joissa enimmät Lounais-Suomen ruukit sijaitsevat, nousee valmisteitten arvo 6,331,057 markkaan, joka on Helsingin jälkeen suurin.

Vuoden aikana on annettu 41 valtauskirjaa järvimalmia varten 19 eri järivistä, joista 19 valtauskirjaa koski eri osia Oulunjärveä; 25 valtauskirjaa vuorimalmia varten 5 eri paikassa, sekä 10 valtauskirjaa kultamaata varten Ivalojoen seutuvilla Lapissa.

Rahapajan ja kontrollilaitoksen toiminnasta ovat asianomaiset johtajat antaneet tähän liitettyjä kertomuksia.

Rautatavaroiden vienti Keisarikuntaan on noussut seuraaviin määriin vuoteen 1901:

	Takkirautaa: tullitonta.	Kankirautaa ja sulainpötkyjä:	Valinteoksia rauta- tavaroita, ja koneita:
Rajoitusmäärä	1,500,000 puutaa	400,000 puutaa à 20 kop. tullia.	130,000 puutaa à 40 kop. tullia.
1897 vietiin ulos	896,754 puutaa	392,164 puutaa	110,278 puutaa
1898	755,698 ..	393,462 ..	119,880 ..
1899	649,129 ..	390,596 ..	106,925 ..
1900	349,096 ..	236,287 ..	106,478 ..
1901	797,841 ..	187,880 ..	109,037 ..

Mitä takkiraudan vientiin tulee, on tässä mainittava että Pitkänrannan vientimäärä mainitulta vuodelta puuttuu ja että, kun ruukki arvattavasti on viennyt ulos koko tuotantonsa, ulosviedyn takkiraudan määrä oikeastaan tulee olemaan 517,184 puutaa.

Helsingissä Tammikuulla 1902.

C. P. Solitander.

Kullanhuuhtomot Ivalojoen varrella Suomen Lapissa vuonna 1900.

	Huuhtomojen luku	Huuhtomojen omistajien ja hoitajien luku	Työntekijöiden luku, kaikki miehiä	Päivä- töiden luku	Huuh- dottua maata	Saatua kultaa	Tuottei- den arvo.
					m ³	grammaa	<i>Smc</i>
Oulun läänissä: Ivalojoen jokilaaksossa Inarin pitäjässä Suomen Lapissa . Yhteensä edellisinä vuosina 1870—1899	15	13	40	1,205	395	2,174	6,956
	—	—	—	183,573	219,970	431,903	1,377,600
	—	—	—	184,778	220,365	434,077	1,384,556

Keskimääräinen huuhtomisaika 1900: 90 päivää.

Kullan-, Hopean- ja Vaskentuotanto Suomessa viimeisenä 10 vuotena.

V u o s i	K u l t a a		H o p e a a		V a s k e a	
	grammaa	arvo <i>Smc</i>	kg	likimääräinen arvo <i>Smc</i>	kg	likimääräinen arvo <i>Smc</i>
1891	8,768	28,057	1,038,32	100,000	411,830	670,000
1892	4,807	15,382	920	90,000	335,856	500,000
1893	4,120	13,184	888,83	88,000	279,416	420,000
1894	6,471	20,607	877,54	87,000	323,346	460,000
1895	9,926	31,765	450,81	45,000	364,288	700,000
1896	7,115	22,768	375,33	37,000	393,836	725,000
1897	4,593	14,697	381,19	35,000	356,273	670,000
1898	4,619	14,780	455,58	48,860	253,180	607,000
1899	2,620	8,384	244,25	26,000	224,200	598,000
1900	2,174	6,956	250,5	27,555	219,000	569,400

Pitkärannan Vaski- ja Tinalaitos vuonna 1900.

Kaivokset:

Työpäivien lukumäärä: porraslouhinnassa à 9 ¹ / ₂ tuntia	13,712 ³ / ₄
kaivoskujassa " " "	3,149 ¹ / ₂
syvennyksessä " " "	1,425
- nostamisessa " 8 "	6,352 ¹ / ₄
veden nostossa " 9 ¹ / ₂ "	1,350
pajassa " 11 ¹ / ₂ "	1,503 ¹ / ₂
koneen hoidossa " 12 "	2,920 ³ / ₄
kaikenl. töissä " 11 ¹ / ₂ "	8,845 ¹ / ₄

Porattuja metriä: porraslouhinnassa	19,570
syvennyksessä	5,250
kaivoskujassa	1,608

Yhteensä ajettu: pituusmetriä	339,65
syvennysmetriä	61,52

Käytettyjä räjähdysaineita: dynamiittia	3710,35 kg
sytytinlankaa (à 7,42 metriä)	3335 rengasta
nalleja	32149 kpl.

Saatua vuorta:	tonnia 46598
" " dynamiitti kg kohti	" 12,4

Dynamiitti kg kohti ajettu pituusmetri	0,41
--	------

Keskimääräinen työansio vuoroa kohti: porauksessa	Smk 3,66
nostamisessa	" 3,27
veden nostossa	" 2,43
koneen hoidossa	" 1,96
pajassa	" 2,48
kaivossalvossa	" 2,37
kaikenl. töissä	" 2,68

Saatu valikoitua malmia	36,198 tonnia
-----------------------------------	---------------

Maksettuja työpalkkoja kaivoslouhinnasta, malminvalikoimisesta ja malminkuljetuksesta Smk 172,543: 43

Seuraavissa kaivoksissa on vuoden aikana työskennellyt:

14 miestä kaivoksessa IV Omeljanoff	
9 " " Toivo	
1 mies " VI Klee	
13 miestä " I Herberz	
5 " " Ristans	
16 " " I Lupikko	
12 " " III s:n	

Kuilun syvyys on lisääntynyt seuraavissa kaivoksissa:

Kuilu Toivo	13	metrillä
„ I Herberz	12	„
„ II „	4	„
„ III Klara	2	„
„ I Lupikko	11	„
„ III „	12	„

Muiden kaivoksien syvyys on sama kuin ennen.

Vaskilaitos:

Vuoden aikana on valmistettu	5,893	tonnia	malmia
„ „ „ „	1,757	„	poltoksia
jolloin on käytetty	1,040	„	kivisuolaa
„ „ „ „	232	„	rautaramua
sekä	23,605	m ³	puita
„ „ „ „	123	tonnia	koksia ja kivihiiltä

Tästä on saatu:

219	tonnia	puhdasta	vaskea
4,263	„	„	tinaa
yynnä 250,5 kg puhtaaksi laskettua hopeaa (Viety ulos rikkihopean muodossa.)			

Vaskilaitoksessa on maksettu Smk. 56,043 työpalkkoina.

Rautamalmin magneettinen annolliseksi tekeminen:

Maksettuja työpalkkoja	Smk 28,490: —
Valmistettua malmia	tonnia 36,350
Saatua malmijauhoa	„ 16,092

Ruukin teoksien arvo nousi:

Vaskea	Smk 569,400: —
Hopeaa	„ 27,555: —
Tinaa	„ 11,382: —
Takkirautaa	„ 367,525: —
Ulosvietyä rautamalmia	„ 146,556: —
<u>Yhteensä Smk 1,122,418: —</u>	

Pitkärannan työväen eläkekassa.

Tuloja:		Menoja:	
Saldo vuodelta 1899 . Smk	63,883: 40	Eläkkeitä vanhoille työn-	
Resehitimaksuja	” 55: —	tekiöille, leskille ja	
Korkoja	” 3,095: 01	lapsille	Smk 3,815: —
		Lääkkeitä s:n	” 236: 75
		Saldo vuoteen 1901	” 62,981: 66
	<u>Smk 67,033: 41</u>		<u>Smk 67,033: 41</u>

Pitkärannan työväen sairas- ja hautausapu-kassa.

Tuloja:		Menoja:	
3% maksuja työmiehiltä Smk	16,356: 19	Lääkärin palkka	Smk 3,540: —
1% s:n s:n	” 521: 60	Sairaanhoitajan palkka	” 1,000: —
Rangaistus maksuja	” 261: 37	Kättilön	” 720: —
Ruukin apumaksuja	” 8,438: 89	Lääkkeitä työmiehille ja	
s:n s:n puita		perheille	” 6,745: 85
varten	” 1,296: 40	Lääkkeitä sairashuoneelle	” 611: 58
Laina eläkekassasta	” 1,230: 68	Lääkkeitä synnytyslaitok-	
		selle	” 155: 16
		Lääkkeitä lääkärille	” 116: 71
		Maksu 7,644 ¹ / ₄ sairauden	
		päivästä	” 10,426: 49
		Sairaalakustannuksia	” 2,125: 02
		Synnytyslaitoksen s:n	” 425: 39
		Hautausapua	” 580: —
		Hautauskustannuksia	” 566: 95
		Puita y. m.	” 1,040: 98
		Hankittuja kalustoja	” 51: —
	<u>Smk 28,105: 13</u>		<u>Smk 28,105: 13</u>

Pitkärannan uunien, koneiden y. m. lukumäärä on mainittu lähinnä edellisen vuoden kertomuksessa.

Wälimäen kaivokset Sortavalan pitäjässä, Sortavalan kihlakunnassa, vuonna 1900.

Kaivokset:

Työpäivien luku: porraksessa	à 8 tuntia	päiviä	16,961
kaivoskujassa	" "	"	2,829
kuilussa	" "	"	932
nostamisessa	" "	"	7,587
veden nostossa	à 10 tuntia	"	520
pajassa	" "	"	706
koneen hoidossa	" "	"	2,090
kaikenlaisissa töissä	" "	"	2,764

Keskimääräinen ansio vuoroa kohti:	porausvuoroa kohti	Smk	3: 25
	nostamisessa	"	2: 65
	vedennostossa	"	2: —
	koneen hoidossa	"	2: —
	pajassa	"	3: —
	kaivossalvossa	"	2: 50
	kaikenl. töissä	"	2: —

Porattuja metriä: porraksessa	metr.	16,993,85
kaivoskujassa	"	4,637
kuilussa	"	1,463,80

Käytettyjä räjähdysaineita: dynamiittia	kg	2,723,525
sytytinlankaa	renkaita	2,332
nalleja	kpl.	27,946

Saatu säretyä ja nostettua vuorta	d:tonnia	446,692,5
Dynamiitti kg kohti saatu säretyä vuorta	"	164
Dynamiitti kg kohti saatu ajotulos pituusmetr.	mtr.	0,463
Kaikkiaan ajettu pituusmetriä	"	209,35
" " syvennyksmetriä	"	32,85

Järeä valikoiminen.

Maksettuja työpalkkoja	Smk	5,757: 21
Saatuja malmia	d:tonnia	433,256

Magneettinen annolliseksi tekeminen.

Käytetty raakamalmia II, III & sylttyä	d:tonnia	456,803
Saatu konsentraattia	"	133,099

Työpäivien luku: Koneen hoidossa	à 12 tuntia	päiviä	834
Kuljetuksessa	" "	"	5,560
Annolliseksi tekemisessä	" "	"	4,308
Valvonnassa	" "	"	940
Pajassa	" "	"	98
Kaikenlaisissa töissä	" "	"	3,235
Korjaustöissä	" "	"	563

Keskimääräinen ansio vuoroa kohti: Annolliseksi teossa Smk 2: 25
Maksettu työpalkkoja Smk 34,551: 25

Konsentraatin ja ensimmäisen lajin valmistusarvo Smk 277,194: 97
Sitäpaitsi on vuoden kuluessa nostettu sekä puhdistettu, useimmissa pitäjissä Laatokan seuduilla, meitä varten:
46,142 d:tonnia suomalmia " 59,135: 16
Smk 336,330: 13

Työntekijäin luku on vuoden aikana ollut, siihen luettuina rakennus-, urakka-,
kaivos- ja tehdastyöntekijät:
keskimäärin päivää kohti yli 18 vuod. vanhoja 220
" " " alle " " " 6
Yhteensä 226

jotka kaikki ovat syntyperäisiä suomalaisia.

Koko ruukin väestö voidaan otaksua nousevan noin 879 henkeen.

Kaikki työntekijät ovat vuoden aikana olleet vakuutetut yhtiössä „Patria“
117,590: — Suom. markasta.

Lääkäri on käynyt ruukilla joka toinen viikko sekä tarpeen vaatiessa.

Työväen sairaskassan säästö vuoteen 1901 tekee Smk. 9,253: 83.

Tapaturmia, paitsi vähempiä ohimeneviä, ei ole sattunut vuoden aikana.

Ruukilla löytyy:

2 Magneetista Malminerottajaa „Monaarch“	2 Kiinteää höyrypannua à 95 m ² tulipinnalla (reservinä)
12 s:n s:n omaa rakennetta	1 Metallinsulatusuuni
3 Transformaattoria	2 Dynamokonetta
2 600 hv. Generaattoria	6 Moottoria yhteensä 419 hv.
10 Kuulamylyä Fr. Kruppin patenttia	1 Shapingkone
3 Kivirouhinkonetta s:n	1 Porauskone
2 Kaksinkert. valssilaitosta s:n	1 Rautasorvin
1 Yksinkertainen valssilaitos s:n	1 Täydellinen nostolaitos 5 kaivosta varten
2 Mekaanista nostolaitosta	1 Vedennostolaitos 6 kaivosta varten
2 Timanttiporauskonetta	1880 mtr. pumppujohtoa
2 Höyrykonetta 25 & 40 thv. (reservinä)	

3,3 kilometrin pituinen 60 mm leveä	1 Lokomotiivi 2 thv.
lokomotiivirautatie ruukilta las-	35 Teräksistä kaatovaunua
tauspaikalle	4 Tukkivaunua
3,000 mtr. rataa ruukin ja kaivoksien	1 Patolaitos
alueella	

Sähkövalaistuslaitos, jossa on 5 kaarilamppua 1000 n. kynttil. & 600 hehkulamppua 16 n. kynttil. valovoimalla.

Toimessa olevien kaivoksien syvyys lavan alla:

Kaivos N:o	II	. . .	26	mtr pystysuor. asennon muk.	7	työntekijää
”	N:o III	. . .	57,85	” kalton	”	20
”	N:o VII	. . .	33,15	” pystysuor. asennon	”	15
”	N:o VIII	. . .	43,60	”	”	7
”	Yhtiön	. . .	28,95	”	”	5
”	Tschupukkamäki	8,3	”	”	”	5

Rautamalmin louhinnassa Yhteensä 59 työntekijää

**Kaivoslouhinta Jussaaren kaivoksissa Tammisaaren saaristossa,
Raaseporin kihlakunnassa, v. 1900.**

Työntekijöiden luku keskimäärin	10
Porrassärkeminen	1319 tonnia
Kaivoskujan ajo	10,3 metriä
Kuilun laskeminen	10 metriä
Dynamiitin käyttäminen	237 kgr.
Yhteensä päivätöitä	2504
„ palkkoihin	Smk. 8004: 72
Louhittua ja nostettua malmia	1319 ton
Kuilujen luku	1 kpl.
Kuilun syvyys	42 metr.

Järvi- ja Suomalminnosto vuonna 1900.

	Järvien luku, joista malmia on nostettu	Kustannukset malmin nostamisesta ja kuljetuksesta	Ruukkeihin kuljettua ja ostettua malmia	Järvien rannoille jätettyä malmia	Yhteensä järvi- ja suomalmia
		<i>My.</i>	dt	dt	dt
Uudenmaan läänissä.					
Karkkilan ruukki	—	700	500	—	500
Wiipurin läänissä.					
Wälimäen kaivosta varten	—	59,135	46,142	—	46,142
Mikkelin läänissä.					
Haapakosken ruukki	28	72,357	52,908	—	52,908
Kuopion läänissä.					
Kuokkastenkosken ruukki	25	69,376	49,863	2,607	52,470
Wärtsilän ”	—	143,230	73,025	9,953	82,978
Möhkön ”	35	188,351	157,472	—	157,472
Jyrkän ”	20	17,578	20,592	2,662	23,254
Salahmin ”	12	17,187	25,542	23,705	49,247
Juvankosken ”	30	87,149	59,180	11,033	70,213
Sourun (Karttulan) ”	19	62,855	63,613	—	63,613
	141	585,726	449,287	49,960	499,247
Yhteensä	169	717,918	548,837	49,960	598,797

Masuuneja vuonna 1900.

	Kulutettu				Valmistettu			
	Kotimais- ta malmia	Ulkomais- ta malmia	Puuhiliä	Puita malmin kuivaam- miseen	Valu- takki- rautaa	Tako- takki- rautaa	Valin- teoksia	Yhteensä takki- rautaa
	dt	dt	m ³	m ³	dt	dt	dt	dt
Uudenm. läänissä.								
Skogbyyn ruukki . . .	—	13,966	5,432	—	—	6,441	177	6,618
Trollshofdan ” . . .	270	38,180	15,115	—	—	18,402	—	18,402
Kärkkilän ” . . .	6,077	—	1,580	—	2,109	—	—	2,109
	6,347	52,146	22,127	—	2,109	24,843	177	27,129
Turun läänissä.								
Daalin ruukki . . .	1,675	66,391	22,960	—	—	35,518	523	36,041
Teijon ” . . .	—	51,692	19,715	—	—	25,590	1,537	27,127
	1,675	118,083	42,675	—	—	61,108	2,060	63,168
Wiipurin läänissä.								
Pitkärannan ruukki .	50,160	—	19,271	—	—	27,533	—	27,533
Mikkelin läänissä.								
Haapakosken ruukki .	52,052	—	16,134	—	15,799	—	—	15,799
Oravin ”	21,652	—	7,185	286	—	6,217	—	6,217
	73,704	—	23,319	286	15,799	6,217	—	22,016
Kuopion läänissä.								
Kuokkasten. ruukki	40,409	—	13,006	—	12,521	882	76	13,479
Wärtsilän ruukki . .	74,722	—	19,932	—	11,330	18,147	115	29,592
Möhkön ” . . .	154,913	—	40,210	—	27,459	27,824	308	55,591
Jyrkän ” . . .	21,261	—	6,750	120	1,694	5,389	—	7,083
Salahmin ” . . .	39,548	—	11,056	86	4,244	9,037	—	13,281
Juvankosken ” . . .	96,089	—	25,873	1,310	8,678	24,435	—	33,113
Sourun ” . . .	48,632	—	14,756	973	17,803	123	110	18,036
	475,574	—	131,583	2,489	83,729	85,837	609	170,175
Yhteensä	607,460	170,229	219,975	2,775	101,637	205,538	2,846	310,021

Masuuneja vuonna 1900.

	Päivä, jolloin työ uunissa alkoi	Puhallusvuorokausien luku	Valmistus vuorokautta kohti	Hengen lämmittäjän lämpö	Hengen lämmittäjän paine	Hillipanoksien suuruus	Ajettujen panoksien lukumäärä	Takkirautaa prosenttia valmistusta	Hiilen-meneekki takkirautaa dtonnia kohti
			dt	°C	mm	m ³		hl	
Uudenm. läänissä.									
Skogbyyn ruukki	6/12 1899	150	4,4	100	32	1	5,432	47,11	8
Trollshofdan „	30/1 1900	276	66,6	100	32	1,2	12,289	47,86	8
Karkkilan „	8/1 1900	60	35,1	100	34	0,9	1,598	34,5	7
Turun läänissä.									
Daalin ruukki	12/12 1899 ¹⁾	312	115,5	300	54	1,2	19,150	52,9	6
Teijon „	3/8 1899	364	74,5	300	44	1,6	12,323	52,47	7
Viipurin läänissä.									
Pitkärannan ruukki	—	276	99,8	300	60	1,7	15,807	54,89	7
Mikkelin läänissä.									
Haapakosken ruukki	29/11 1899	261	60,5	240	45	1,3	12,411	30,3	12
Oravin ruukki	30/6 1900	131	48,6	—	50	1,4	5,134	28,7	11
Kuopion läänissä.									
Kuokkaskosken ruukki	10/4 1900	188	71,7	200	71	1,7	8,074	33,3	9
Wärtsilän „	1/1 1900	191	154,9	250	22	1,5	13,397	39,65	6
Möhkön „	{ 7/12 1899 13/11 1900	504	110,3	{ 230 250	80	1,5	26,454	35,8	7
Jyrkän „	26/10 1899	231	30,6	kall	23	0,6	10,126	33,3	9
Salahmin „	18/4 1900	207	63,9	250	41	1,3	8,508	33,6	8
Juvankosken „	21/8 1899	365	90,7	250	80	1,2	21,495	34,2	7
Sourun „	13/11 1900 ²⁾	150	120,2	300	32	1,3	11,070	37	8

1) Daalin ruukki: suljettu hiilenpuutteen tähden 53 päivää.

2) Souru: edellinen työkausi: 20/11 1899—1/4 1900.

Raudanvalmistus ajjotaonnan kautta v. 1900.

	Työpäivien luku	Kulutettu					Valmistettu				Pottohuvennus %	Hiilimenekki takki- rauta dt kohd hl
		Takkirautaa				Punhiiliä m ³	Sulainpöykkiä dt	Kankirautaa dt	Kaikenlaisia rautaa dt	Yhteensä val- mistua rautaa dt		
		Kotimaista dt	Ulkomaista dt	Rannaa dt	Yhteensä dt							
Uudenm läänissä.												
Pinjaisten ruukki	275	1,986	2,420	702	5,108	3,805	—	4,321	—	4,321	15,2	8,7
Vaakerin ”	238	2,005	200	—	2,205	1,632	—	1,764	—	1,764	19,9	9,2
Mustion ”	210	1,050	900	—	1,950	1,744	—	1,730	—	1,730	11,3	10,7
Kellokosken ”	—	525	—	295	820	680	400	680	—	1,080	17	10
Strömforsin ”	200	253	1,076	299	1,628	1,674	—	1,261	155	1,416	13	11,3
	923	5,819	4,596	1,296	11,711	9,535	400	9,756	155	10,311	—	—
Turun läänissä.												
Kirjakkalan ruukki	210	5,193	—	680	5,873	2,464 ¹⁾	5,306	1,903	—	7,209	10	4,6
Leineperän ”	—	—	1,601	103	1,704	1,828	—	1,513	—	1,513	11	12
Kauttuan ”	260	—	1,899	507	2,406	2,241	—	2,085	—	2,085	13,3	10,7
Noormarkun ”	228	—	1,886	174	2,060	1,798	114	1,468	239	1,821	17,2	9,5
	698	5,193	5,386	1,464	12,043	9,331	5,420	6,969	239	12,628	—	—
Hämeen läänissä.												
Jokioisten ruukki	222	378	1,000	100	1,478	1,230	—	1,232	—	1,232	—	9,9
Rautakosken ”	157	—	597	411	1,008	1,080	—	880	16	896	—	—
Wierun ”	240	—	1,505	173	1,678	1,376	—	1,396	—	1,396	17	9,7
	619	378	3,102	684	4,164	3,686	—	3,508	16	3,524	—	—
Waasan läänissä.												
Koskensaaren ruukki	275	—	1,506	197	1,703	1,234	—	1,345	—	1,345	21	10,9
Yhteensä	2,515	11,390	14,590	3,641	29,621	23,786	5,820	21,578	410	27,808	—	—

1) Sitäpaitsi 2,560 dt kivihiiliä hitsiuunissa.

Raudanvalmistus valssilaitoksissa vuonna 1900.

a. Putlaus.

	Työpäivien luku	Kulutettu					Valmistettu				Polttovuennus prosentit
		Taki- rautaa	Takkirau- ta ranna	Yhteensä takkirautaa	Polttoaineita		Malmareja	Sulain- pötkkyä	Muuta put- laurautaa	Yhteensä	
					Kivi- hiiliä	Puita					
					dt	m ³					
dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt			
Undenm. lään.											
Fiskarin ruukki .	290	30251	519	30,770	8,390	13,129	—	25,883	124	26,007	14,4
Turun lään.											
Daalin ruukki .	284	34,188	2,701	36,889	31,114	864	—	32,766	—	32,766	11,1
Matildedalin „	279	8,580	649	9,229	—	6,936	—	7,741	588	8,329	9,7
	563	42,768	3,350	46,118	31,114	7,800	—	40,507	588	41,095	—
Kuopion lään.											
Wärtsilän ruukki	1,584	39,022	124	39,146	—	28,920	35,718	—	—	35,718	8,7
Juvankosken „	568	14,722	241	14,963	—	12,651 ¹⁾	—	13,493	—	13,493	9,8
Warkauden „	169	6,207	517	6,724	—	19,937 ²⁾	—	24,587 ³⁾	—	5,897	14,8
	2,321	59,951	882	60,833	—	61,508	35,718	13,517	5,873	55,108	—
Yhteensä	3,174	132,970	4,751	137,721	39,504	82,437	35,718	79,907	6,585	122,210	—

1) Aidaksia ja rimapuita. 2) rimoja ja sahajanhoa. 3) raakakankia.

Raudanvalmistus valssilaitoksissa vuonna 1900.

b. Hitsaaminen ja valssaaminen

	Työvuorokausia	Kulutettu							Valmistettu					Saatu rautaa	Polttuhuvenus %	Polttoainetta 100 kg kohti valmistetta rautaa
		Sulainpötkyjä	Millibaareja	Munirahtaa	Yhteensä rautaa	Polttoaineita			Tavallista rautaa	Hienoa rautaa	Levyjä	Kulma-, pantti- ja muoto-rautaa	Yhteensä			
						Kivihiiliä	Puuhiiliä	Puita								
						dt	dt	dt								
Uudenmaan läänissä.																
Fiskarin ruukki	277	26,381	4,249 ¹⁾	1,522 ²⁾	32,152	2,399	5,489	—	22,423	2,048	81	1,100	25,652	2,654	11,4	0,21 m ³
Turun läänissä.																
Matildedaalin ruukki	147	8,601 ³⁾	627 ⁴⁾	298 ⁵⁾	9,526	3,160	—	—	6,920	233 ⁶⁾	—	—	7,153	379	20,9	43 kg
Kuopion läänissä.																
Wärtsilän ruukki	305	—	29,530	—	29,530	—	—	8,697	21,685	—	—	—	21,685	2,918	16,7	0,35 m ³
Juvankosken „	260	12,936	—	794	13,730	—	—	8,344 ⁶⁾	10,050	—	—	—	10,050	989	19,5	0,75 m ³
Warkauden „	198	28	503 ⁷⁾	5,681 ⁸⁾	6,212	—	—	11,813 ⁹⁾	3,005	580	730	214	4,529	159	27	2,6 m ³
Yhteensä	1,187	47,946	34,909	8,295	91,150	5,559	5,489	28,854	64,083	2,861	811	1,314	69,069	7,099	—	—

1) Martinrautaa. 2) Pakettirautaa. 3) Putlapötkyjä. 4) Ramupötkyjä. 5) Lankashire. 6) Siitä 2,319 m³ hiilipuita, 1,470 m³ aidaksia, 2,321 m³ rimapuita, 2,234 m³ sahajauhoja. 7) Ramua. 8) Raakakankia. 9) Rimoja ja sahajauhoja.

Valurautalaitoksia vuonna 1900.

a. Sulatus Siemensin martinuunissa.

	Yönoitokausia	Kulutettu							Valmistettu			Saatu takaisin	Polttohuvennus %		
		Polttoaineita			Rautaa				Valanteita	Teräsvalmiteoksia	Yhteensä				
		Turpeita	Puita	Kivihiiliä	Takattua ja saattua	Takattua ja saattua	Takattua ja saattua	Muuta rautaa						Yhteensä	
dt	m ³	m ³	dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt			
Uudenm. lään.															
Äminnef. ruukki	234	—	—	7,755	—	11,873	9,246	158 ¹⁾	21,277	2,196	20,262	10	20,272	155	3,2
Turun lään.															
Daalin ruukki	273	5,416 ²⁾	—	7,844	7,719	20,367	17,439	890 ³⁾	38,696	1,670	27,250	3,831	31,081	5,579	5,2
Kuopion l.															
Wärtsilän r.	172	4,845	6,922	2,285	960	8,971	10,427	4,075	23,473	276	21,494	165	21,659	1,606	5,3
Waasan l.															
Inhan ruukki	209	—	—	—	—	9,421	9,992	173	19,586	122	17,998	111	18,109	—	—
Yhteensä	888	10,261	6,922	17,884	8,679	50,632	47,104	5,296	103,032	4,264	87,004	4,117	91,121	—	—

1) 112 dt FeMn, 46 dt FeSi. 2) Siitä 675 dt kvartsia. 3) 339 dt FeMn, 551 dt FeSi.

Polttoaineiden menekki 100 valurauta kg kohti: Äminneforsissa 0,398 m³ puita; Daalin ruukissa 21,6 kg kivihiiliä; 0,063 syltä puita.

b. Valuraudan valssaaminen.

	Kulutettu			Valmistettu			Takaisin saatu	Polttohuvennus %
	Polttoaineita		Valanteita ja sulaimia	Tavallista rautaa	Levyjä	Yhteensä		
	Kivihiiliä	Puita						
	dt	m ³	dt	dt	dt	dt	dt	
Uudenmaan läänissä.								
Äminneforsin ruukki	459	4,820	19,467	10,290	5,094	15,384	—	6,69 +2,85
Turun läänissä.								
Daalin ruukki	24,670	1,260	68,371	53,575 ¹⁾	1,760 ²⁾	55,335	—	6,8
Kuopion läänissä.								
Wärtsilän ruukki	—	2,571	11,556	11,356	—	11,356	—	3,2
Waasan läänissä.								
Inhan ruukki	—	—	14,770	11,953 ³⁾	—	11,953	1,860	—
Yhteensä	25,129	8,651	114,164	87,174	6,854	94,028	1,860	—

1) Siitä 6,550 dt hienorautaa ja 1,674 dt kulma-, pantturi- ja muotorautaa. 2) Siitä 1,105 kg hylkyrautaa.

3) Siitä 354 dt hienorautaa.

Polttoaineiden menekki 100 kg kohti valmista rautaa: Äminneforsissa 0,194 m³ puita ja 275 kg kivihiiliä tavallista rautaa varten, 0,212 m³ puita levyjä varten; Daalin ruukissa 44,5 kg kivihiiliä ja 0,022 m³ puita; Wärtsilässä 0,22 m³ puita.

Musta- ja Tehdastaonta vuonna 1900.

	Kulutettu				Valmistettu									
	Aineran- taa ja terästä	Polttoaineita			Lapioita, kiveyleitä y. m.	Kivettä ja piluja	Talkkoja ja kuokkia	Hevosen kenkiä	Hevosen- kengän- nauloja	Tako- nauloja	Puseret- tija ja leikena- loja	Lanka- nauloja	Muita teoksia	Yhteensä
		Koksia ja kivi- hiiliä	Kivi- hiiliä	Puita										
Uudenmaan läänissä.														
Pinjaisten ruukki	5,554	13,135	184	840	11,706	20,272	4,519	—	—	—	—	—	6,353	4,285
Waakerin ”	48	—	215	—	—	—	80	—	—	—	—	—	370	45
Fiskarin ”	526	186	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,050	505
Kellokosken ”	530	360	21	1,000	—	1,800	—	—	—	—	—	—	3,400	520
Strömforsin ”	575	390	768	300	1,000	1,000	300	—	—	1,250	—	—	1,600	515
	7,233	14,071	1,188	2,140	12,706	23,072	4,899	—	—	1,250	—	—	16,773	5,870
Turun läänissä.														
Daalin ruukki	4,358	7,725	—	1,705	—	—	—	—	—	—	—	—	36,770 ¹⁾	3,677
Kirjakkalan ruukki	100	92	98	—	90	230	120	—	—	—	—	—	550	99
Kauttuan ”	421	90	120	—	34	222	16	—	—	1,783	—	—	1,605	366
Noormarkun ”	138	—	290	—	—	3	—	—	—	677	—	—	540	122
Loimijoen ja Wesikosken naulateh- taat	22,077	4,950	—	—	—	—	—	—	22,730	—	110,295	54,325	21,750 ²⁾	20,910
Yhteensä	27,094	12,857	508	1,705	124	455	136	—	22,730	2,460	110,295	54,325	61,215	25,174

Hämeen läänissä.														
Ferrarian naulatehdas	26,714	3,178	—	4,019	—	—	—	—	—	—	215,640	—	50,720 ³⁾	26,636
Suomen Sahanterätehdas	630	—	—	2,004	—	—	—	—	—	—	—	—	6,200 ⁴⁾	620
Tampereen Rauta- ja Teräksenjalostus Osakeyhtiö	8,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,500	77,400	8,090
Jokioisten ruukki	14,792	2,083	486	640	—	437	—	15,087	—	848	106,431	24,817	—	14,762
Wierun ”	137	—	576	—	26	964	—	30	—	—	—	—	150	117
	50,473	5,261	1,062	6,663	26	1,401	—	15,117	—	848	322,071	28,317	134,470	50,225
Wiipurin läänissä.														
Peron naulatehdas	5,040	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46,000	—	4,600
Kuopion läänissä.														
Wärtsilän ruukki	200	—	—	275	—	—	—	—	—	—	—	—	1,870	187
Möhkön ”	64	—	70	—	—	—	—	—	—	600	—	—	—	60
Salahmin ”	34	—	42	—	310	—	10	—	—	—	—	—	—	32
Juvankosken ”	1,052	8	1,042	—	—	—	—	—	—	790	—	—	8,210	900
Warkauden ”	413	—	314	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,220	222
	1,763	8	1,468	275	310	—	10	—	—	1,390	—	—	12,300	1,401
Waasan läänissä.														
Inhan ruukki	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,720	272
Koskensaaren ruukki	1,569	3,000	3,800	840	1,850	1,300	1,200	—	1,000	—	8,500	—	—	1,385
	1,869	3,000	3,800	840	1,850	1,300	1,200	—	1,000	—	8,500	—	2,720	1,657
Yhteensä	93,472	35,197	8,026	11,623	15,016	26,228	6,245	15,117	23,730	5,948	440,866	128,642	227,478	88,927

1) Siitä 115,055 kg kettinkiiä. 2) Raidenauvoja. 3) Rautalankaa. 4) 7,186 kpl. raamisahalehtiä, 2,626 kpl. sirkkeli- ja 160 kpl. puusahalehtiä, 1,857 kpl. terärautaa.

Valimoita vuonna. 1900.

	Kulutettu					Valmistettu				Ihmiä hillemen- takirraa dt kehiti kg
	Koksia	Kotimais- ta takki- rautta	Ulkomais- ta takki- rautta	Ramutak- kirrautta	Yhteensä takki- rautta	Koneva- lintoeksia	Kaupp- valin- teoksia	Kaikenlai- sia valin- teoksia	Yhteensä	
	dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt	
Uudenmaan läänissä.										
Hietalahden Laivatokka	460	570	1,200	900	2,670	2,470	—	—	2,470	17
Berggrenin konepaja	215	—	963	186	1,149	—	—	1,052	1,052	19
Helsingin Laivavarvi	352	—	880	110	990	842	—	94	936	—
J. D. Stenberg & Poikain konepaja	560	—	1,250	150	1,400	1,300	—	—	1,300	—
John Stenbergin konepaja	405	—	1,130	1,442	2,572	—	—	2,373	2,373	15
Kone- ja Siltarak. os.-yht. konepaja	3,060	50	2,211	2,262	4,523	4,000	—	—	4,000	—
Porvoon konepaja	56	—	246	70	316	178	—	115	293	19
Fiskarin ruukki	371	210	867	1,188	2,265	1,455	88	531	2,074	16
Karkkilan ”	4,284	2,109	17,165	550	19,824	1,500	17,200	—	18,700	12
	9,763	2,939	25,912	6,858	35,709	11,745	17,288	4,165	33,198	—
Turun läänissä.										
Os.-yhtiö Vulkanin konep. Crichton & Kump. konep. Turun Rautateoll. os.-yht. konepaja	300	20	1,360	340	1,720	1,660	—	—	1,660	—
Porin konepaja	1,433	151	2,005	404	2,560	2,400	—	—	2,400	37
Björkbodan ruukki	826	—	3,676	804	4,480	1,000	—	1,809	2,809	—
Daalin ruukki	1,650	20	8,000	400	8,420	2,680	5,570	—	8,250	19
Matildedalin ruukki	87	—	210	11	221	38	103	63	204	39
Teijon ”	883	463	2,169	1,304	3,936	—	—	3,066	3,066	22
Äetsän os.-yht. konepaja	542	24	2,079	656	2,759	2,675	54	—	2,729	19
	44	40	257	—	297	—	—	259	259	16
	330	—	590	20	610	380	—	—	380	18
	6,095	718	20,346	3,939	25,003	10,833	5,727	5,197	21,757	—
Hämeen läänissä.										
Sommer, af Hällström & Waldenin, konepaja	1,100	150	1,750	200	2,100	—	—	2,000	2,000	—
Tampereen ”	1,000	—	3,197	773	3,970	3,598	—	209	3,807	25
Forssan ”	140	170	—	500	670	620	—	—	620	—
Jokioisten ruukki	460	220	240	73	533	260	162	6	428	—
	2,700	540	5,187	1,546	7,273	4,478	162	2,215	6,855	—

	Kulutettu					Valmistettu				Ilmoit. hilttemen- faktranta dt kohti kg
	Koksia	Kotimais- ta takki- rautaa	Ulkomais- ta takki- rautaa	Raun- taki- rautaa	Yhteensä takki- rautaa	Koneva- linteroksia	Kauppa- valin- teoksia	Kaiken- laisia va- linteroksia	Yhteensä	
	dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt	dt	
Wiipurin läänissä.										
Société Anonyme j.n.e.k.p.	1,176	2,595	3,673	596	6,864	6,442	—	—	6,442	18
Gutzeit & Kumpp. konepaja	160	—	352	62	414	—	—	370	370	38
Kotkan Rauta-, urheilu- ja sähköliike	200	—	1,000	200	1,200	1,050	50	—	1,100	18
Karhulan konepaja	795	169	2,947	2,657	5,773	4,675	—	—	4,675	13
	2,331	2,764	7,972	3,515	14,251	12,167	50	370	12,587	—
Mikkelin läänissä.										
Haapakosken ruukki	1,050	4,531	—	—	4,531	2,619	1,591	—	4,210	20
Lehtoniemen „	213	857	—	93	950	615	—	—	615	20
	1,263	5,388	—	93	5,481	3,234	1,591	—	4,825	—
Kuopion läänissä.										
Wärtsilän ruukki	400	1,881	—	1,180	3,061	2,445	—	—	2,445	11
Juvankosken „	1,296	3,556	—	—	3,556	768	1,650	969	3,387	38
Warkauden „	463	1,296	582	462	2,340	1,404	23	631	2,058	16
	2,159	6,733	582	1,642	8,957	4,617	1,673	1,600	7,890	—
Waasan läänissä.										
Metvikenin konepaja	575	—	1,351	189	1,540	1,020	—	515	1,535	24
Tikkakosken tehtaot	126	—	499	60	559	474	—	—	474	8
Veljekset Friis'in konepaja	550	—	1,300	600	1,900	700	300	800	1,800	20
	1,251	—	3,150	849	3,999	2,194	300	1,315	3,809	—
Oulun läänissä.										
Oulun konepaja	540	—	3,030	70	3,100	810	2,220	—	3,030	—
Veljekset Friis'in konepaja	600	—	2,000	650	2,650	150	2,000	400	2,550	20
	1,140	—	5,030	720	5,750	960	4,220	400	5,580	—
Valtionrautateiden k. p.										
Hangossa	72	164	—	153	317	—	—	300	300	9
Yhteensä	26,874	19,246	68,179	19,315	106,740	50,228	31,011	15,562	96,801	—

**Rauta-aineiden y. m. kulutus Konepajoissa
vuonna 1900.**

	Takorautaa ja terästä	Lyijyä, vaskea, y. m.
	dt	dt
Uudenmaan läänissä.		
Hietalahden laivatokka Helsingissä	8,250	180
Berggrenin konepaja	707	55
Grahnin	300	60
Helsingin Laivavarvi	997	36
J. D. Stenberg & Poikain k. p. Helsingissä	1,235	30
John Stenbergin konetehdas	479	98
Nissisen konepaja	45	—
Kone- ja siltarakennus osakeyhtiö	21,426	277
Huberin konepaja Helsingissä	3,750	85
Porvoon	481	18
Fiskarin k. p. Pohjan pitäjässä	1,910	17
” hienopaja	317	10
Karkkilan k. p. Pyhäjärven pitäjässä	1,160	32
	41,057	898
Turun läänissä.		
Os. yht. Vulcan Turussa	1,670	80
Orichton & kumpp. ”	9,606	1,125
Turun Rautateoll. yht. Turussa	7,310	130
Porin konepaja	6,850	180
Björkbodan Kemiön pitäjässä	842	103
Daalin ruukki	1,150	53
Matildedalin Perniön	2,207	64
Teijon	527	5
Äetsän Huittisten	115	12
	30,277	1,752
Hämeen läänissä.		
Finlayson & Kumpp. Tampereella	211	15
Sommer, af Hällström & Waldenin Tampereella	2,050	100
Tampereen konepaja	4,706	344
	6,967	459
Wiipurin läänissä.		
Société Anonyme j. n. e. Wiipurissa	4,107	137
Sähkö osakeyhtiö	695	692
Gutzeit & Kumpp. Kotkassa	315	11
Kotkan Rauta-, urheilu- ja sähköliike	900	8
Sortavalan konepaja	293	8
Karhulan Kymin pitäjässä	378	69
	6,688	925

	Takorautaa ja terästä	Lyijyä, vaskea, y. m.
	dt	dt
Mikkelin läänissä.		
Lehtoniemen konepaja Joroisten pitäjässä	1,615	21
Kuopion läänissä.		
Wärtsilän Tohmajärven pitäjässä	385	15
Juvankosken Nilsiä	503	10
Warkauden Leppävirran	4,290	248
	5,178	273
Waasan läänissä.		
Metvikenin Nikolainkaupungissa	874	33
Waasan konepaja	350	10
Tikkakosken tehtaot Jyväskylän lähellä	101	6
Veljekset Friis'in Kokkolassa	600	60
	1,925	109
Oulun läänissä.		
Oulun konepaja	1,430	45
Veljekset Friis'in konepaja Kalajoen pitäjässä	420	30
	1,850	75
Yhteensä	95,557	4,512
Valtion rautateiden konepajat.		
Helsingissä	1,982	—
Hangossa	114	11
Turussa	571	82
Wiipurissa	2,092	137
Kuopiossa	201	15
Nikolainkaupungissa	280	20
Oulussa	167	39
	5,407	304
Yhteensä koko maassa	100,964	4,816

Valmistus konepajoissa vuonna 1900.

Uudenmaan läänissä.	Höyrykoneita		Lokomobilitteja		Höyrykoneita				Höyrykoneita ovat yh. 20 tlv.	Höyrypannuja	Työkoneita	Maanviljelys- kaluja	Meijeritarpeita	Sahalaatoksia	Myllylaitoksia	Muuta suurempia töitä	Valmistusarvo								
	k.	thv.	kpl.	k.	thv.	vesi-		maa-										kp.	k.	k.	kpl.	kpl.	k.	k.	Mmk.
						k.	thv.	k.									thv.								
Hietalahden Laivatokka Hel- singissä	3	115	3	—	3	—	92	4	22	2	7	—	—	—	—	—	225 rautat. vaunua, 16 laivaa tokattu, 25 sm otettu sliippiin, transmissiooneja, korjauksia. Suurehkoja katonkannatuslaitteita Wiipurissa ja Turussa, 44 ovea Wiipurin rautatiemakasa.	1,453,000							
Kaasutehtaan p. k. Helsingissä	—	—	—	—	—	—	—	3	115	3	8	—	—	—	—	—	120,000								
Suom. sähkö o.-yht., H:gissä .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	258,256								
Berggrenin k. p. ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180,000								
Strömbergin dynamokonetehd. Helsingissä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200,000								
Grahnin tehdas os.-yht H:gissä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400,000								
Helsingin Laivavarvi ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	275,000								
J. D. Stenberg & Poik. H:gissä	2	55	2	2	14	—	—	1	7	—	4	5	—	23	—	—	442,000								
John Stenbergin ”	—	—	—	—	—	—	—	14	206	3	—	—	—	—	—	—	8,000								
Nissisen Helsingissä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,600,000								
Kone- ja siltarak. os.-yht. Hel- singissä	7	1,015 ind.	6 ind	—	—	—	—	3	535 ind	3 ind	24	—	—	—	—	—	350,000								
Huberin Helsingissä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	103,000								
Porvoon konepaja	2	40	—	—	1	—	20	—	—	—	2	—	—	—	—	—	340,000								
Fiskarin Pohjan pitäjässä . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	342	193	—	—	900,000								
Karkkilan Pyhäjärvellä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	7,919,256								
Turun läänissä.	14	210 1,015 ind	6 ind 5	2	14	4	112	25	350 535 ind	8 3 ind	59	8	342	193	23	—	—								
Os.-yht. Vulcan Turussa	1	200	1	1	10	—	—	8	236	4	11	1	—	—	4	—	500,000								
Crichton & Kump.	9	1,720 ind	9 ind	—	—	6	409 ind	2	200 ind	7 ind	8	—	—	—	—	—	2,800,000								

Turun Rautateoll. yht. Turussa	—	—	23	72	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	—	—	—	300 rautatievaunua.	1,500,000
Porin konepaja	5	530	5	—	—	—	—	7	280	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	40 katettua tavaravaunua, 3 konduktöörivaunua, 1 mudanpoistamisproomu, korjauksia.	1,200,000
Björkbodan Kemiön pitäjässä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Rakennustakeita ja taldevalinteoksia.	185,000
Daalin ruukki ” ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Maanviljelyskaloja, valmistettu teräsvallinteoksia, korjauksia omilla laitoksissa 186,665 Smk. edestä.	258,963
Matildedalin Perniön ”	—	—	—	—	—	—	—	58	477	1	1	15	1,724	29	4	18	—	—	—	—	—	8 jääkaappia, y. m.	700,000
Teijon ” ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	473	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Äetsän Huittisten ”	—	—	—	—	—	—	—	4	160	2	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	15	730	9 ind	6	24	82	6	—	79	1,153	12	28	17	2,325	29	48	32	—	—	—	—	—	7,350,474
		1,720 ind						409 ind		200 ind	7 ind												
Hämeen läänissä.																							
Finlayson & Kumpp. Tamper.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Korjauksia.	100,000
Sommer, af Hällström & Waldenin Tampereella	4	150	3	—	—	—	—	5	350	3	6	—	—	—	—	4	2	—	—	—	—	2 matkailijavenettä, rautatievaunuja valt. rautateitä varten.	550,000
Tampereen konepaja	3	160	3	—	—	—	—	1	50	1	3	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 elevaattori, 2 syöstävälaitosta, 4 rikkiuunia, 25 luukkukelaa, 1 lastunkokooja, 1 turbiini, turbiiniputkeja, 1 jäähäkki, 4 vesipostia, 5 sentrifugalipumppua, 2 akkumulaattoria, y. m.	1,300,000
Nokian Pirkkalan pitäjässä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Korjauksia.	40,000
Forssan Tammelan ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Korjauksia tehtaassa.	40,000
Jokioisten ” ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Korjauksia.	40,000
	7	310	6	—	—	—	—	6	400	4	9	13	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—	2,070,000
Viipurin läänissä.																							
Société Anonyme j.n.e. Wiipur.	3	255	3	—	10	—	—	505	6	710	16	12	—	—	—	—	3	—	—	—	—	Kaikenlaisia raamisahoja, ruuvipyöriä, katko- sahoja, transmissioita y. m.	1,347,572
Sähkö os. yht. Wiipurissa	—	—	—	—	—	—	—	—	11	173	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46 dynamokon. ja moottor., 4 vaihtovirtageneraattoria ja 6 s:n moottoria, 107 transformattoria, hienotakeita, akkumulaattoreja, aparaattilautoja, sähkölait. y. m. ja korjauksia.	996,010
Gutzeit & Kumpp. Kotkassa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Korjaustöitä.	32,500
Kotkan Rauta-, Urheilu- ja Sähköliike	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Konekorjauksia.	175,000
Sortavalan konepaja	—	—	—	—	1	—	—	50	1	50	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Levytöitä ja korjauksia.	70,000
Karhulan Kymin pitäjässä	—	—	—	—	—	—	—	—	1	26	1	—	—	—	—	69	2	—	—	—	—	Transmissioita, puuhiomakoneita, avonaisia tavara- ja lankkuvaunuja, turbiineja ja korjaustöitä.	720,000
	3	255	3	—	11	—	—	555	19	959	21	14	—	—	—	69	5	—	—	—	—	—	3,341,082
Mikkelin läänissä.																							
Lehtoniemen Joroisten pit.	6	75	1	—	7	—	—	90	3	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 tukinkimpputtamiskon., 1 turbiini, 4 höyryvintturia, höyryvenettä y. m.	220,000

	Höyrykoneita		Lokomobileja		Höyrykoneita				Höyrykoneita ovat yli 20 thv.		Höyrypannuja		Työkoneita		Maanviljelys-kaluja		Meijerikaluja		Sahalaitoksia		Mylylaitoksia		Muuta suurempia töitä		Valmistusarvo
	k.	thv.	k.	thv.	k.	thv.	kp.	thv.	kp.	thv.	kpl.	kv.	kp.	kpl.	kp.	kpl.	kp.	kp.	kp.	kp.	kp.	kp.	thv.	Arvo	
Kuopion läänissä.																									
Wärtsilän Tohmajärvellä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 turbiini, hienotakeita ja korjauksia.	80,000	
Juvankosken Nilsiässä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	741	416	8	4	—	—	—	—	—	—	Akselijoht. ja hihnapyöriä 2 sahaan, 4 turbiinia, 1560 kakluuninovea, 70 hellaa kehysineen, 40 vesisäiliötä, 29 kamiinia, 120 paistinuunia, 1,800 pyöräntulkaa, 20 pumpua, y. m. Hienotakeita.	300,000	
Sorsakosken Leppävirroilla	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180,000	
Warkauden ”	12	1,932	7	—	4	240	2	116	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Korjauksia.	1,027,845	
Waasan läänissä.	12	1,932	7	—	4	240	2	116	—	15	6	796	416	8	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1,587,845	
Metvikenin Nikolainkaupung.	—	—	—	—	3	145	7	310	10	10	—	—	—	—	3	7	—	—	—	—	—	—	Rakennusvalanteita y. m.	203,126	
Waasan konepaja	—	—	—	—	—	—	2	85	—	2	—	—	—	—	5	10	—	—	—	—	—	—	20 turbiinia.	120,000	
Tikkakosken J.kylän lähellä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Transmissioineja 5 sahalaitokseen, korjauksia.	47,000	
Veljekset Friis'in Kokkolassa	—	—	—	—	1	25	2	20	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100 rautatievaunua, työkoneita, maanvilj. kaluja, sahalaitoksia, korjauksia, 1 rautatiesilta y. m.	260,000	
Oulun läänissä.	—	—	—	—	4	170	11	415	11	14	—	—	—	—	8	17	—	—	—	—	—	—	—	630,126	
Oulun konepaja	10	—	5	—	1	70	4	225	3	9	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	Tervauuneja kuivatislausta y. m. varten.	400,000	
Veljekset Friis'in Kalajoen pit.	—	—	—	—	—	—	1	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kauppavalinteoksia, hautaristejä.	250,000
	10	—	5	—	1	70	5	245	3	9	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	650,000	
Yhteensä	67	3,512	33	26	96	37	1,237	150	3,665	59	148	44	3,463	707	101	55	—	—	—	—	—	—	—	—	23,768,788
		2,735 ind	15 ind				409 ind		735 ind	10 ind															

Valtionrautateiden konepajat.

Helsingissä, rautatiekaluja korjattu ja vaunuja uudestaan rakennettu	1,938,780
Hangossa, lokomotiivien ja vaunujen korjauksia sekä laivojen korjausta	163,385
Turussa, lokomotiivien ja rautatievaunujen korjauksia	413,025
Wiipurissa, korjattu lokomotiiveja ja vaunuja sekä valmistettu vekseleitä, risteilyjä, vastareelejä, vekselinasettajia, vetotankoja, väli-matkatankoja y. m.	1,023,261
Kuopiossa, korjattu rautatiekalustoa	127,882
Nicolainkaupungissa, lokomotiivien ja vaunujen korjauksia	198,959
Oulussa, korjattu rautatiekalustoa	143,731
	4,009,023
Yhteensä yksityisissä ja valtion konepajoissa	27,777,806

Katsaus vuorilaitoksien, ruukkien ja konepajojen valmistusarvoon
vuonna 1900.

	<i>Smc.</i>	<i>Yhteensä Smc.</i>
Uudenmaan läänissä.		
Helsingin kaupungissa:		
Hietalahden Laivatokka	1,453,000	
Suom. Sähkö-Os.yht. konepaja	120,000	
Kaasutehtaan konepaja	290,000	
Berggrenin ”	258,256	
Strömbergin dynamokonetehtas	180,000	
Grahnin Tehdasos. yht. konepaja	200,000	
Helsingin Laivavarvi	400,000	
J. D Stenberg & Poikain konepaja	275,000	
John Stenbergin konepaja	442,000	
Juho Nissisen ”	8,000	
Kone- ja Siltarak. Os.yht. konepaja	2,600,000	
R. Huberin konepaja	350,000	
Valtionrautateiden konepaja	1,938,780	8,515,036
Porvoon kaupungissa:		
Porvoon konepaja		103,000
Hangon kaupungissa:		
Valtionrautateiden konepaja		163,385
Raaseporin kihlakunnassa:		
Pohjan pitäjässä: Pinjaisten ruukki	900,000	
” ” Fiskarin ”	1,160,000	
” ” Äminneforsin ”	500,000	
Ingon ” Waakerin ”	46,224	
Tenholan ” Skogbyyn ”	80,000	
” ” Trollshofdan ”	239,200	
Karjan ” Mustion ”	48,000	2,973,424
Lohjan kihlakunnassa:		
Pyhäjärven pitäjässä: Karkkilan ruukki		900,000
Helsingin kihlakunnassa:		
Tuusulan pitäjässä: Kellokosken ruukki		510,000
Pernajan kihlakunnassa:		
Strömforsin pitäjässä: Strömforsin ruukki		95,000
Yhteensä 25 laitosta Uudenmaan läänissä		13,259,845
Järvimalmia Karkkilan ruukille		700
Yhteensä Uudenmaan läänissä		13,260,545

	<i>Smc.</i>	<i>Yhteensä Smc.</i>
Turun ja Porin läänissä.		
<i>Turun kaupungissa:</i>		
Osakeyhtiö Vulcanin konepaja	500,000	5,213,025
Crichton & Kumpp. "	2,800,000	
Turun Rautateoll. yht. "	1,500,000	
Valtionrautateiden "	413,025	
<i>Porin kaupungissa:</i>		
Porin konepaja		1,200,000
<i>Halikon kihlakunnassa:</i>		
Kemiön pitäjässä: Björkbodan ruukki	135,000	3,312,833
" " Daalin "	1,700,000	
Perniön " Matildedalin "	853,593	
" " Teijon "	452,500	
" " Kirjakkalan "	171,740	
<i>Uvilan kihlakunnassa:</i>		
Uvilan pitäjässä: Leineperän ruukki	45,000	158,700
" " Kauttuan "	60,000	
" " Noormarkun "	53,700	
<i>Loimijoen kihlakunnassa:</i>		
Loimijoen pit.: Loimijoen naulat. ja Vesikosken hevosenkenkänaulat.	1,200,000	1,316,511
Huittisten " Äetsän Konepaja Osakeyhtiö	116,511	
Yhteensä 15 laitoksessa Turun läänissä		11,201,069
Hämeen läänissä.		
<i>Tampereen kaupungissa:</i>		
Osakeyhtiö Ferrarian Naulatehdas	1,273,080	3,943,080
Finlayson & Kumpp. konepaja	100,000	
Suom. Sahaterätehdas-Osakeyhtiö	150,000	
Sommer, af Hällström & Walldenin konepaja	550,000	
Tampereen konepaja	1,300,000	
Tampereen Rauta- ja Teräksenjalost. os.yht.	570,000	
<i>Pirkkalan kihlakunnassa:</i>		
Pirkkalan pitäjässä: Nokian konepaja		40,000
<i>Tammelan kihlakunnassa:</i>		
Tammelan pitäjässä: Forssan konepaja	40,000	765,644
Jokioisten kappelissa: Jokioisten ruukki	725,644	
<i>Hauhon kihlakunnassa:</i>		
Lopen pitäjässä: Rautakosken ruukki		27,000
<i>Hollolan kihlakunnassa:</i>		
Padasjoen pitäjässä: Wierun ruukki		50,000
Yhteensä 11 laitoksessa Hämeen läänissä		4,825,724

	<i>Smc.</i>	Yhteensä <i>Smc.</i>
Wiipurin läänissä.		
Wiipurin kaupungissa:		
Société Anonyme des Ateliers Fonderies & Chantiers Naval de Wiborg	1,347,572	
Sähkö-Osakeyhtiön konepaja	996,010	
Valtionrautateiden "	1,023,261	3,366,843
Kotkan kaupungissa:		
Gutzeit & Kumpp. konepaja	32,500	
Kotkan Ranta-, urheilu- ja sähköliike	175,000	207,500
Sortavalan kaupungissa:		
Sortavalan konepaja		70,000
Kymin kihlakunnassa:		
Kymin pitäjässä: Karhulan konepaja		720,000
Rannan kihlakunnassa:		
Wiipurin pitäjässä: Peron Naulatehdas		239,900
Salmen kihlakunnassa:		
Impilahden pitäjässä: Pitkärannan vaskilaitos		1,122,418
Sortavalan kihlakunnassa:		
Sortavalan pitäjässä: Wälimäen rantakaivokset		277,194
Yhteensä 10 laitoksessa Wiipurin läänissä		6,003,855
Järvimalmia Wälimäen rantakaivoksia varten		59,135
Yhteensä Wiipurin läänissä		6,062,990
Mikkelin läänissä.		
Juvan kihlakunnassa:		
Pieksämäen pitäjässä: Haapakosken ruukki		200,000
Rantasalmen kihlakunnassa:		
Joroisten pitäjässä: Lehtoniemen konepaja	220,000	
Rantasalmen " Oravin ruukki	60,000	280,000
Yhteensä 3 laitoksessa Mikkelin läänissä		480,000
Järvimalmia 1 ruukkia varten 28 järvestä		72,357
Yhteensä Mikkelin läänissä		552,357
Kuopion läänissä.		
Kuopion kaupungissa:		
Valtionrautateiden konepaja		127,882
Pielisjärven kihlakunnassa:		
Nurmeksen pitäjässä: Kuokkastenkosken ruukki		120,000
Ilomantsin kihlakunnassa:		
Tohmajärven pitäjässä: Wärtsilän ruukki	1,000,000	
Ilomantsin " Möhkön "	430,000	1,430,000

	<i>Smc</i>	Yhteensä <i>Smc</i>
<i>Iisalmen kihlakunnassa:</i>		
Iisalmen pitäjässä: Jyrkän ruukki	70,830	165,300
” ” Salahmin ”	94,470	
<i>Pielaveden kihlakunnassa:</i>		
Nilsin pitäjässä: Juvankosken ruukki		1,100,000
<i>Kuopion kihlakunnassa:</i>		
Karttulan pitäjässä: Sourun ruukki		180,000
<i>Rautalammin kihlakunnassa:</i>		
Leppävirran pitäjässä: Warkauden ruukki	2,120,964	2,300,964
” ” Sorsakosken Hienotaetehdas	180,000	
Yhteensä 10 laitoksessa Kuopion läänissä		5,424,146
Järvimalmia 7 ruukille 141 järvestä		585,726
Yhteensä Kuopion läänissä		6,009,872
Waasan läänissä.		
<i>Nikolainkaupungissa:</i>		
Metvikenin konepaja	203,126	522,085
Waasan ”	120,000	
Valtionrautateiden konepaja	198,959	
<i>Kokkolassa:</i>		
Veljekset Friis'in konepaja		260,000
<i>Kuortaneen kihlakunnassa:</i>		
Ätsärin pitäjässä: Inhan ruukki		435,000
<i>Laukaan kihlakunnassa:</i>		
Petäjäveden pitäjässä: Koskensaaren ruukki	182,652	229,652
Jyväskylän ” Tikkakosken tehtaas	47,000	
Yhteensä 7 laitoksessa Waasan läänissä		1,446,737
Oulun läänissä.		
<i>Oulun kaupungissa:</i>		
Oulun konepaja	400,000	543,731
Valtionrautateiden konepaja	143,731	
<i>Saloisten kihlakunnassa:</i>		
Kalajoen pitäjässä: Veljekset Friis'in konepaja		250,000
<i>Lapinmaan kihlakunnassa:</i>		
Inarin pitäjässä: 15 huuhtomoa		6,956
Yhteensä 3 laitoksessa ja 15 huuhtomossa Oulun läänissä		800,687
Yhteensä valmistusarvo 77 yksityis. laitoksessa, 7 valtion-laitoks. ja 15 huuhtomossa		44,159,981

**Työntekijöiden lukumäärä vuorilaitoksissa, ruukkeissa ja konepajoissa
vuonna 1900.**

	Yli 18-vuoden		15—18 vuotta		Alle 15 vuod.	Yhteensä	Laitoksen koko väestö nousee
	Suomalai- sia	Ulkoma- laisia	Suomalai- sia	Ulkoma- laisia	Suomalai- sia		
Uudenmaan läänissä.							
Hietalahden Laivatokka	435	—	14	—	3	452	452
Suom. Sähkö-os.yht. konepaja	50	—	—	—	—	50	50
Kaasutehtaan konepaja	65	—	—	—	—	65	103
Berggrenin ”	62	1	—	1	—	64	70
Strömbergin dynamokonetehtas	30	—	2	—	—	32	32
Grahnin Tehdasosakeyhtiö	37	—	2	—	1	40	44
Helsingin Laivavarvi	92	—	6	—	—	98	98
J. D. Stenberg & Poik. konepaja	126	—	10	—	—	136	136
John Stenbergin konepaja	92	—	10	—	—	102	117
Nissisen konepaja	5	—	—	—	—	5	5
Kone- ja siltarak. Os.yhtiö	716	4	50	—	—	770	770
Huberin konepaja	202	—	3	—	—	205	205
Porvoon ”	40	—	—	—	—	40	40
X Pinjaisten ruukki	150	42	13	—	6	211	820
X Waakerin ”	7	3	1	1	—	12	291
X Fiskarin ”	234	3	29	—	16	282	1,191
Skogbyyn ”	14	—	—	—	—	14	130
Trollshofdan ”	19	—	—	—	—	19	205
X Äminneforsin ”	40	7	1	—	—	48	234
X Mustion ”	6	—	—	—	—	6	330
Karkkilan ”	276	4	61	—	3	344	1,187
X Kellokosken ”	95	16	12	—	7	130	340
X Strömforsin ”	30	6	2	1	1	40	240
	2,823	86	216	3	37	3,165	7,090
Turun läänissä.							
Osakeyhtiö Vulcanin konepaja	160	—	—	—	—	160	160
Crichton & Kumpp. ”	841	11	71	—	8	931	931
Turun Rautateoll. yht. ”	274	3	21	—	2	300	300
Porin konepaja	535	5	10	—	—	550	550
Björkbodan ruukki	51	10	11	2	5	79	237
Daalin ”	534	17	51	1	6	609	1,800
X Matildedalin ”	134	4	12	—	1	151	466
Teijon ”	176	—	6	—	—	182	586
X Kirjakkalan ”	16	2	8	—	—	26	125
X Leineperän ”	8	—	—	—	—	8	55
X Kauttuan ”	13	—	—	—	—	13	200
X Noormarkun ”	12	—	2	—	—	14	156
√ Loimijoen Naulatehtas	87	18	4	4	—	113	113
Äetsän konepaja	27	—	3	—	—	30	32
	2,868	70	199	7	22	3,166	5,711

	Yli 18 vuoden		15—18 vuotta		Alle 15 vuod.	Yhteensä	Laitoksen koko väestö nousee
	Suomalai- sia	Ulkoma- laisia	Suomalai- sia	Ulkoma- laisia	Suomalai- sia		
Hämeen läänissä.							
Os. yht. Ferraria	132	20	8	—	3	163	163
Finlayson & Kump. konepaja	62	—	2	—	—	64	3,130
✓Suom. sahaterätehdas	24	1	2	—	—	27	27
Sommer, af Hällström ja Walldenin k. p.	180	—	—	—	—	180	200
Tampereen konepaja	396	3	39	—	2	440	471
✓Tamp. rauta- ja teräksenjal. Os.yht.	69	15	8	—	—	92	92
Nokian konepaja	19	—	1	—	—	20	20
Forssan ”	50	—	—	—	—	50	50
✗Jokioisten ruukki	91	11	21	—	11	134	200
✗Rautakosken ”	—	4	2	—	—	6	40
✗Wierun ”	12	2	2	—	—	16	60
	1,035	56	85	—	16	1,192	4,453
Wiipurin läänissä.							
Société Anonyme d. A. F. & C. N. d. W.	309	39	12	—	—	360	360
Sähkö Os.yhtiön konepaja	200	—	5	—	3	208	208
Gutzeit & Kump. konepaja	13	—	2	—	—	15	858
Kotkan Rauta-, urheilu- ja sähköliike	48	—	5	—	—	53	53
Sortavalan konepaja	—	—	—	—	—	—	—
Karhulan ”	142	7	12	—	—	161	418
✓Peron Naulatehdas	23	2	6	—	—	31	75
Pitkärannan ruukki	1,100	—	100	—	—	1,200	1,200
Wälimäen rautakaivokset	220	—	6	—	—	226	879
	2,055	48	148	—	3	2,254	4,051
Mikkelin läänissä.							
Haapakosken ruukki	126	—	4	—	—	130	261
Lehtoniemen konepaja	118	—	12	—	—	130	360
Oravin ruukki	50	—	1	—	—	51	180
	294	—	17	—	—	311	801
Kuopion läänissä.							
Kuokkastenkosken ruukki	28	—	—	—	—	28	228
Wärtsilän ”	380	2	20	—	—	402	1,150
Möhkön ”	95	—	1	—	—	96	540
Jyrkän ”	31	—	3	—	1	35	150
Salahmin ”	17	—	1	—	—	18	330
Juvaankosken ”	402	2	5	1	4	414	1,200
Sourun ”	108	—	—	—	—	108	291
✗Warkauden ”	692	—	34	—	—	726	1,500
Sorsakosken hienotaetehdas	78	7	21	—	—	106	450
	1,831	11	85	1	5	1,933	5,839

	Yli 18 vuoden		15—18 vuotta		Alle 15 vuod.	Yhteensä	Laitoksen koko väestö nousee
	Suomalai- sia	Ulkoma- laisia	Suomalai- sia	Ulkoma- laisia	Suomalai- sia		
Waasan läänissä.							
Metvikenin konepaja	53	—	5	—	—	58	64
Waasan ”	41	—	3	—	—	44	44
Veljekset Friis'in konepaja	65	—	11	—	—	76	76
× Inhan ruukki	86	4	4	2	—	96	96
× Koskensaaren ruukki	46	—	4	—	15	65	123
Tikkakosken tehtaata	25	—	2	—	1	28	60
	316	4	29	2	16	367	463
Oulun läänissä.							
Oulun konepaja	180	—	5	—	—	185	185
Veljekset Friis'in konepaja	42	—	12	—	—	54	54
Kullanhuhtomoissa Inarissa	40	—	—	—	—	40	40
	262	—	17	—	—	279	279
Valtionrautateiden kone- pajat.							
Helsingissä	515	—	16	—	3	534	534
Hangossa	65	—	2	—	—	67	67
Turussa	116	1	3	—	—	120	120
Wiipurissa	305	—	15	—	—	320	320
Kuopiossa	49	—	3	—	—	52	57
Nikolainkaupungissa	66	—	5	—	—	71	71
Oulussa	74	—	6	—	—	80	80
	1,190	1	50	—	3	1,244	1,249
Yhteensä	12,674	276	846	13	102	13,911	29,936

Ilmoitettuja tapaturmia ruukkeissa ja konepajoissa vuonna 1900.

Uudenmaan läänissä.	
Hietalahden Laivatokka	20, joista kahdesta oli seurauksena osittainen invalidisuus.
Helsingin Laivavarvi	Musertunut käsivarsi sekä pienempiä ohimeneviä vammoja.
John Stenbergin Konetehtas	Kaksi ohimenevää vahinkoa.
Huberin konepaja	Yksi, josta kuolema oli seurauksena.
Porvoon ”	5 vähempää laatua.
Pinjaisten ruukki	Hioja menettän. silmän sen kautta, että tahkokivi murskaantui.
Waakerin ”	Seppä katk. suonen toisessa kädessä, toinen louk. toisen silmän.
Fiskarin ”	13 ohimenevää vahinkoa.
Kellokosken ”	Työmieheltä oikea käsi murskaantunut.
Strömforsin ”	Työmies menettänyt toisen käden 3 sormea; moniaita ohimeneviä vammoja.
Turun läänissä.	
Osakeyhtiö Vulcanin konepaja	10 tapaturmaa.
Crichton & Kump. ”	53 s:n
Porin ”	19 s:n, josta yhd. oli seur. kuolema ja kaksi, josta oli seur. väh. inv.
Daalin ruukki	4, josta on ollut seur. työkyvy. heikkenem. ja yksi, josta kuol. seur.
Matildedalin ruukki	Työmies loukannut toisen käsivarren, joka oli leikattava poikki.
Loimijoen Naulatehdas	2 työmiestä loukannut sormensa ja yksi toisen silmänsä.
Hämeen läänissä.	
Ferrarian Naulatehdas	4 sormivahinkoa ohimenevää laatua.
Suom. Sahaterätehdas	1 tapaturma.
Tampereen konepaja	1, jota seur. kuol.; 1, josta seur. oikean käsivarren menettäminen.
Forssan ”	Valimon hävitti osaksi tulipalo helmik. 8 p. 1900.
Jokioisten ruukki	1 ohimenevä vahinko.
Rautakosken ”	Seppä loukannut jalkansa; työmieheltä taitt. kaksi hammasta.
Wiipurin läänissä.	
Société Anonyme j. n. e.	31 henkilöä kärsinyt vammoja.
Sähkö. Os. yht. konepaja	11 tapaturmaa.
Gutzeit & Kump. ”	1 ohimenevä tapaturma.
Mikkelin läänissä.	
Lehtoniemen konepaja	2 ohimenevää vahinkoa.
Kuopion läänissä.	
Möhkön ruukki	Työmies taittanut sormensa.
Juvankosken ruukki	Putlaaja menett. oikean kätensä höyryk.; muut. väh. ohimen. vah.
Sourun ruukki	4 vähempää, ohimenevää vahinkoa.
Waasan läänissä.	
Metvikenin konepaja	Työmies menettänyt sormen; pienempiä ohimeneviä vahink.
Waasan ”	6 pienempää tapaturmaa.
Oulun läänissä.	
Oulun konepaja	6 tapaturmaa.
Valtionrautateiden konepajat.	
Helsingissä	23 tapaturmaa.
Hangossa	Yksi, josta kuolema seurasi.
Turussa	2 pienempää tapaturmaa.
Wiipurissa	3 tapaturmaa.
Kuopiossa	Verstasoppilas musert. vasemman jalan kantapäähän höyrykon.
Nikolainkaupungissa	1 henkilö loukkaantunut.
Oulussa	Sorvari louk. vasemman kätensä, joka oli työhön kykenem. 3 v.

Tehtyjä uutisrakennuksia ruukkeissa ja konepajoissa vuonna 1900.

Uudenmaan läänissä.

J. D. Stenberg & Poikain k. p. Kone- ja siltarak. os.yht. konep.	Lisärakennuksia valimoon. Uusi kivinen koneenpystyttämö- verstaas. Rautatierata teh- taasta Sörnäisiin.
Porvoon konepaja	Makasiini puusta; 1 makasiini muutettu konttorihuoneustoksi.
Fiskarin ruukki	1 asunto virkamiehille, 1 sn rakennusmestarille.
Strömforsin „	Saha- ja vesimylly uudestaan rakennettu.

Turun läänissä.

Turun Rautateoll. os.yht. konep.	Pulttitehdas.
Daalin ruukki	Sahajauhomaakasiineja; pannu- ja konehuone masuuniin; 2 hiiliuunia; muurattu 3 höyrypannaa ja tehty lisäraken- nuksia yhteen virkamiesasuntoon.
Matildedalin ruukki	Uusi pakaritupa; uusia rantasiltarakennuksia satamaan; työ- väenasunto.
Teijon ruukki	Uusi kaksikerroksinen koulurakennus.
Loimijoen naulatehdas	Varastomakasiini.
Äetsän konepaja	Makasiini.

Hämeen läänissä.

Suom. sahanterätehdas	Työmestarin asunto.
Sommers, af Hällström & Wal- den'in konepaja	Tiilinen vaunuverstaas.
Tampereen „	Tiilinen maalariverstaas lokomotiiveja varten.

Wiipurin läänissä.

Société Anonyme j. n. e. Kotkan Rauta-, urheilu- ja sähkö- liike	Uusi piirustuskonttori; uusi raamivaja; valimo uud. raken. Valimorakennus.
Karhulan konepaja	Uusi valimo ja varastomakasiini kivistä.
Wälimäen rautakaivokset	Työväenkasarmi, 2 kerroksinen, jossa on 16 huoneustoa, sekä sairashuone ja sairaanhoitajan asunto; rantasilta lastauspaikalla laajennettu; 1 kilometrin pituinen vesi- johto; pienempiä uutisrakennuksia.

Mikkelin läänissä.	
Haapakosken ruukki	Työväenasunto; työväen sauna kivistä; remonttiverstaaseen tehty lisärakennuksia.
Oravin ”	Proomu, 110 rek. tonn.
Kuopion läänissä.	
Kuokkastenkosken ruukki	Uusi vesiränni, malminkuivausuuni ynnä nostolaitos; 677 metriä raitiotietä.
Wärtsilän ”	1 kuivausuuni ja konehuone tiilistä.
Möhkön ”	Lämpöaparaati masuunia varten; pikiuuni; 2 lotjaa; 200 metriä raitiotietä; malmivaja; 2 työväenasuntoa; 1 kilometri uutta maantietä.
Salahmin ”	2 työväenasuntoa; uutisrakennusta insinööriille aloitettu.
Juvankosken ”	1 suurehko hiiliuuni; 1 malminkuivausuuni; 1 puunkuivausuuni sekä moniaita pienehköjä työväenasuntoja.
Sourun ”	Varastomakasiini; 2 työväenasuntoa; hiiliuuni; talli; 2 lotjaa.
Sorsakosken hienotaetehdas	3 kerroksinen lisärakennus kivistä ja tiilistä; puurakennus ruoanpitoa varten; kokoushuoneusto sekä 5 asuntoa.
Waasan läänissä.	
Metvikenin konepaja	Mallipuusepänerastas kivistä.
Inhan ruukki	Suurehko teollislaitos; hevosenkenkä- ja pulttitehdas.
Koskensaaren ruukki	1 asuntorakennus; kihvelinvarsitehdas; hiomahuone; sähkösentraali ja turbiinihuone sekä varastomakasiini.
Tikkakosken tehtaat	Uusi valimorakennus valmistettu.
Veljekset Friis'in konepaja	Rakennus rautat.vaun. varten; s:n vaja; 300 metriä raitiotietä.
Oulun läänissä.	
Oulun konepaja	Uusi venevarvi; uusi sliipi.
Veljekset Friis'in konepaja	Puuvaja.
Waltionrantateiden konepajat.	
Turussa	Uusi lokomotiivinkorjausverstaas ja paja ynnä uusi höyrykone- ja pannuhuone.
Wiipurissa	Vaunujenrevisioiverstaas.

Työväenkassoja ruukkeissa ja konepajoissa vuonna 1900.

	Köyhäinkassa	Sairaskassa	Säästökassa	Koulukassa
	<i>Smk.</i>	<i>Smk.</i>	<i>Smk.</i>	<i>Smk.</i>
Uudenmaan läänissä.				
Hietalahden laivatokka	—	8,600	—	—
Kaasutehtaan konepaja	—	14,000	—	—
J. D. Stenberg ja Poikain konepaja	—	3,550	—	—
Pinjaisten ruukki	1,465	3,153	396	2,337
Vaakerin ”	1,075	—	—	1,364
Fiskarin ”	—	22,590	—	5,611
Skogbyyn ”	—	—	—	5,716
Karkkilan ”	1,223	10,287	—	—
Kellokosken ”	—	700	—	—
Strömforsin ”	10,000	2,300	—	—
	13,763	65,180	396	15,028
Turun läänissä.				
Crichton & Kumpp. konepaja	—	9,000	—	—
Turun Rautateoll. yht. ”	—	13,000	2,000 ¹⁾	—
Daalin runkin ”	17,074 ¹⁾	12,818	7,881	10,000
Matildedalin ruukki	—	3,682	—	894
Noormarkun ”	23,500	—	—	—
Aetsän konepaja	—	700	—	—
	40,574	39,200	9,881	10,894
Hämeen läänissä.				
Suom. Sahanterätehdas	—	1,200	—	—
Tampereen konepaja	43,584 ¹⁾	10,177	—	—
Jokioisten ruukki	—	4,289	—	—
	43,584	15,666	—	—
Wiipurin läänissä.				
Société Anonyme j. n. e.	—	1,382	—	—
Pitkärannan ruukki	62,981 ¹⁾	28,105 ²⁾	—	—
Wälimäen rautakaivokset	—	9,253	—	—
	62,981	38,740	—	—
Mikkelin läänissä.				
Haapakosken ruukki	—	6,547	—	—
Kuopion läänissä.				
Kuokkastenkosken ruukki	—	550	—	—
Wärtsilän ”	11,776 ³⁾	9,175	38,309	650
Möhkön ”	—	1,567	15,578	1,153
Juvankosken ”	—	5,800	—	1,500
Sourun ”	—	2,000	—	—
Warkauden ”	9,959	24,639	—	—
	21,735	43,731	53,887	3,303
Waasan läänissä.				
Veljekset Friis'in konepaja	—	450	—	—
Oulun läänissä.				
Oulun konepaja	—	3,000	1,972	—
Veljekset Friis'in konepaja	—	900	—	—
	—	3,900	1,972	—
Valtionrautateiden konepajat.				
Helsingissä	—	24,558	—	—
Wiipurissa	—	5,061	—	—
	—	29,619	—	—
Yhteensä	182,637	243,033	66,136	29,225

¹⁾ eläkekassa. ²⁾ yhteensä menoja vuoden aikana. ³⁾ siitä 1759 mkk Aleksanteri II:n apurahasto.

Summittainen katsaus polttoaineen ja takkiraudan kulutukseen
ruukkeissa ja konepajoissa vuonna 1900.

	Puita	Puhittua	Kivhiitä	Koksia	T a k k i r a u t a a							
					m ³	m ³	dt	dt	Kotim.	Ulkom.	Rauna	Yhteensä
									dt	dt	dt	dt
Uudenmaan läänissä . . .	95,888	40,240	64,493	16,868	41,708	45,942	9,873	97,523				
Turun " "	123,504	59,304	102,102	17,526	42,914	53,197	7,949	104,060				
Hämeen " "	19,656	6,850	2,820	11,761	2,424	6,784	2,230	11,438				
Wiipurin " "	41,696	19,581	23,998	3,363	2,764	7,972	3,515	14,251				
Mikkelin " "	5,894	16,945	575	1,264	5,388	—	93	5,481				
Kuopion " "	274,894	137,723	375	3,140	60,933	581	2,284	63,798				
Waasan " "	6,912	5,203	5,124	2,514	600	15,677	446	16,723				
Oulun " "	3,990	1,080	1,022	1,140	—	5,030	720	5,750				
Yhteensä	572,434	286,926	200,509	57,576	156,731	135,183	27,110	319,024				

Katsaus tuotteiden paljouteen ja laatuun ynnä työväestöön tehtaissa ja käsityölaitoksissa metalliteollisuuden alalla vuonna 1900.

Tuotteiden paljous ja laatu.		T y ö v ä e s t ö							
		Alle 15 vuoden		15—18 vuotta		Yli 18 vuotta		Yhteensä	
		mieh.	naisia	mieh.	naisia	mieh.	naisia	mieh.	naisia
Järeä- ja hienotakeita.									
Uudenmaan läänissä	Kaikenlaisia takotöitä.	8	—	28	1	384	6	420	7
Turun ”	” ”	4	—	30	1	353	5	387	6
Hämeen ”	” ”	3	—	23	—	221	1	247	1
Wiipurin ”	” ”	2	—	21	—	358	1	381	1
Mikkelin ”	” ”	—	—	2	—	76	—	78	—
Kuopion ”	” ”	1	—	14	—	110	1	125	1
Waasan ”	” ”	7	—	20	—	197	2	224	2
Oulun ”	” ”	—	—	10	—	63	—	73	—
		25	—	148	2	1,762	16	1,935	18
Vaskipajoja.									
Uudenmaan läänissä	Kaikenl. vaskisepäntöitä.	1	—	16	—	56	—	73	—
Turun ”	” ”	—	—	13	—	40	—	53	—
Hämeen ”	” ”	3	—	24	—	141	1	168	1
Wiipurin ”	” ”	—	—	—	—	2	—	2	—
Mikkelin ”	” ”	—	—	1	—	2	—	3	—
Kuopion ”	” ”	1	—	5	—	31	1	37	1
Waasan ”	” ”	—	—	4	—	24	—	28	—
Oulun ”	” ”	—	—	4	—	5	—	9	—
		5	—	67	—	301	2	373	2
Haulitehdas.									
Hämeen läänissä	35,610 kg. haulia.	—	—	—	5	2	3	2	8
Kirjasinvalimoja.									
Uudenmaan läänissä	Uusia kirjasimia.	—	—	1	1	3	—	4	1
Kaivertajia.									
Uudenmaan läänissä	Sinettä ja leimasimia.	—	—	2	—	8	—	10	—

Tuotteiden paljous ja laatu.		T y ö v ä e s t ö							
		Alle 15 vuoden		15—18 vuotta		Yli 18 vuotta		Yhteensä	
		mieh.	naisia	mieh.	naisia	mieh.	naisia	mieh.	naisia
Kulta- ja hopeatöitä.									
Uudenmaan läänissä	Kaikenl. kultasepäntöitä.	4	—	6	1	80	19	90	20
Turun " " " " " "	" " " " " "	1	—	11	—	80	18	92	18
Hämeen " " " " " "	" " " " " "	2	—	11	—	32	3	45	3
Wiipurin " " " " " "	" " " " " "	1	—	7	—	23	1	31	1
Mikkelin " " " " " "	" " " " " "	—	—	3	—	5	—	8	—
Kuopion " " " " " "	" " " " " "	1	—	11	—	16	—	28	—
Waasan " " " " " "	" " " " " "	—	—	5	—	35	—	40	—
Oulun " " " " " "	" " " " " "	—	—	3	2	18	4	21	6
		9	—	57	3	289	45	355	48
Keltavalimoita.									
Uudenmaan läänissä	Kaikenl. keltaval. töitä.	—	—	2	—	10	—	12	—
Turun " " " " " "	" " " " " "	—	—	2	—	6	—	8	—
Hämeen " " " " " "	" " " " " "	2	—	8	1	16	1	26	2
Wiipurin " " " " " "	" " " " " "	—	—	—	—	1	—	1	—
Kuopion " " " " " "	" " " " " "	—	—	—	—	4	—	4	—
Waasan " " " " " "	" " " " " "	—	—	—	—	4	—	4	—
Oulun " " " " " "	" " " " " "	—	—	—	—	34	1	34	1
		2	—	12	1	75	2	89	3
Kultaus-, hopeilu- ja nikkelöimistehtaita.									
Uudenmaan läänissä	Kaikenl. töitä.	—	—	1	—	18	—	19	—
Turun " " " " " "	" " " " " "	—	—	1	—	9	—	10	—
Hämeen " " " " " "	" " " " " "	—	—	—	—	1	—	1	—
Wiipurin " " " " " "	" " " " " "	—	—	2	—	6	—	8	—
Waasan " " " " " "	" " " " " "	—	—	—	—	2	—	2	—
		—	—	4	—	36	—	40	—
Galvanoimistehtas.									
Wiipurin läänissä	Galvan. levyjä, meijeriast. ja nauloja.	—	—	6	—	33	—	39	—
		—	—	—	—	—	—	—	—
Läksi- ja Peltipajoja.									
Uudenmaan läänissä	Kaik. läkk.- ja peltis. töitä.	1	—	24	—	243	3	268	3
Turun " " " " " "	" " " " " "	4	—	14	—	95	1	113	1
Hämeen " " " " " "	" " " " " "	1	—	12	—	41	2	54	2
Wiipurin " " " " " "	" " " " " "	3	—	6	—	44	1	53	1
Mikkelin " " " " " "	" " " " " "	—	—	7	—	10	—	17	—
Kuopion " " " " " "	" " " " " "	—	—	6	—	21	—	27	—
Waasan " " " " " "	" " " " " "	1	—	6	—	24	—	31	—
Oulun " " " " " "	" " " " " "	—	—	5	—	26	—	31	—
		10	—	80	—	504	7	594	7

	Tuotteiden paljous ja laatu.	T y ö v ä e s t ö							
		Alle 15 vuoden		15—18 vuotta		Yli 18 vuotta		Yhteensä	
		mieh.	naisia	mieh.	naisia	mieh.	naisia	mieh.	naisia
Wiilatehtaita.									
Uudenmaan läänissä	Viiloja aukihakattu.	—	—	1	—	8	—	9	—
Turun ”	2,500 viilaa ”	—	—	—	—	1	1	1	1
Wiipurin ”	Viiloja ”	—	—	1	—	3	—	4	—
Waasan ”	18,000 viilaa ”	—	—	1	—	6	—	7	—
		—	—	3	—	18	1	21	1
Karstatehtaita.									
Waasan läänissä	79,600 paria karstoja.	1	—	—	1	17	18	18	19
Neulatehtaita.									
Turun läänissä	3,800 grossia hakasia ja silmukoita 1,700 paperia ja 700 kg nuppineuloja, 140 varjostinkeh., 70,000 kpl. kalak., 1,400 lipasta hiusneul., 5,000 lampun- silmukkaa.	—	6	2	3	4	4	6	13
Hämeen läänissä	40 kg nuppineul., 20 kg hiusneul., 30 kg sukka- puikk., 20 kg haukikonkk.	—	—	—	—	1	—	1	—
		—	6	2	3	5	4	7	13
Warveja.									
Uudenmaan läänissä	Veneitä, korjauksia.	—	—	—	—	17	—	17	—
Turun ”	” ” ” ” ” ”	—	—	1	—	67	2	68	2
Kuopion ”	7 uutta lotjaa ja korjauks.	—	—	4	—	65	—	69	—
		—	—	5	—	149	2	154	2
Kellosepänverstaita.									
Uudenmaan läänissä	Kellojen kuntoonp. ja korj.	4	—	14	—	61	1	79	1
Turun ”	” ” ” ” ” ”	4	—	4	—	50	2	58	2
Hämeen ”	” ” ” ” ” ”	4	—	7	—	35	1	46	1
Wiipurin ”	” ” ” ” ” ”	1	1	10	1	44	1	55	3
Mikkelin ”	” ” ” ” ” ”	—	—	2	—	14	—	16	—
Kuopion ”	” ” ” ” ” ”	1	—	9	—	21	—	31	—
Waasan ”	” ” ” ” ” ”	1	—	9	—	26	3	36	3
Oulun ”	” ” ” ” ” ”	—	—	3	—	14	1	17	1
		15	1	58	1	265	9	338	11
Urkutehtaita.									
Turun läänissä	61 uutta urkua, korj.	1	—	1	—	20	—	22	—
Hämeen ”	Kirkkourkuja ja harmon.	2	—	—	1	40	—	42	1
Wiipurin ”	70 urkuharmoniota.	—	—	—	—	—	—	—	—
Waasan ”	49 ” ” ” ” ” ”	—	—	2	—	10	—	12	—
		3	—	3	1	70	—	76	1

Tuotteiden paljous ja laatu		T y ö v ä e s t ö								
		Alle 15 vuoden		15—18 vuotta		Yli 18 vuotta		Yhteensä		
		mieh.	naisia	mieh.	naisia	mieh.	naisia	mieh.	naisia	
Soittokoneitehtaita.										
Uudenmaan läänissä	Korjauksia.	—	—	—	—	6	—	6	—	
Optillisia ja mekaanisia tehtaita.										
Uudenmaan läänissä	Fysik. ja geodet. kaluja ja korjauksia.	—	—	6	—	18	1	24	1	
Wiipurin ”	Korjauksia.	—	—	1	—	3	—	4	—	
		—	—	7	—	21	1	28	1	
Sähkötehtaita.										
Uudenmaan läänissä	Telef. kokoonpan. ja hoit.	—	—	—	—	14	2	14	2	
Turun ”	” ” ” ”	1	—	—	—	16	1	17	1	
Hämeen ”	” ” ” ”	—	—	1	—	14	19	15	19	
Waasan ”	” ” ” ”	—	—	1	—	1	—	2	—	
		1	—	2	—	45	22	48	22	
Yhteensä		71	—	7	—	18	3,609	132	4,137	157

	Kaupungeissa ja kauppaloissa			Maasendulla			Yhteensä		
	Työpaikk. luku	Työntek. luku	Tuotteiden arvo	Työpaikk. luku	Työntek. luku	Tuotteiden arvo	Työpaikkojen luku	Työntek. luku	Tuotteiden arvo
			<i>Smc.</i>			<i>Smc.</i>			<i>Smc.</i>
Kulta- ja hopeateoksia.									
Uudenmaan läänissä	14	110	353,400	—	—	—	14	110	353,400
Turun ”	16	110	345,400	—	—	—	16	110	345,400
Hämeen ”	10	46	148,300	2	2	2,200	12	48	150,500
Wiipurin ”	8	32	111,400	—	—	—	8	32	111,400
Mikkelin ”	3	8	21,500	—	—	—	3	8	21,500
Kuopion ”	8	28	58,100	—	—	—	8	28	58,100
Waasan ”	15	40	108,700	—	—	—	15	40	108,700
Oulun ”	6	27	91,000	—	—	—	6	27	91,000
	80	401	1,237,800	2	2	2,200	82	403	1,240,000
Keltavalimoita.									
Uudenmaan läänissä	3	9	13,500	1	3	3,700	4	12	17,200
Turun ”	4	8	10,000	—	—	—	4	8	10,000
Hämeen ”	4	20	20,700	1	8	20,600	5	28	41,300
Wiipurin ”	1	1	2,500	—	—	—	1	1	2,500
Kuopion ”	1	1	1,500	2	3	1,400	3	4	2,900
Waasan ”	—	—	—	2	4	6,100	2	4	6,100
Oulun ”	1	35	125,000	—	—	—	1	35	125,000
	14	74	173,200	6	18	31,800	20	92	205,000
Kultaus-, hopeilu- ja nikkel. tehtaita.									
Uudenmaan läänissä	4	19	55,800	—	—	—	4	19	55,800
Turun ”	2	10	41,200	—	—	—	2	10	41,200
Hämeen ”	1	1	14,500	—	—	—	1	1	14,500
Wiipurin ”	2	8	20,700	—	—	—	2	8	20,700
Waasan ”	1	2	900	—	—	—	1	2	900
	10	40	133,100	—	—	—	10	40	133,100
Galvanoimistehdas.									
Wiipurin läänissä	1	39	140,000	—	—	—	1	39	140,000
Läkki- ja Peltipajoja.									
Uudenmaan läänissä	19	266	742,400	3	5	8,700	22	271	751,100
Turun ”	26	112	238,200	1	2	2,800	27	114	241,000
Hämeen ”	11	44	60,200	4	12	17,400	15	56	77,600
Wiipurin ”	8	47	121,700	4	7	7,500	12	54	129,200
Mikkelin ”	6	17	10,500	—	—	—	6	17	10,500
Kuopion ”	9	21	26,500	2	6	4,600	11	27	31,100
Waasan ”	9	23	25,100	6	8	6,700	15	31	31,800
Oulun ”	7	30	61,400	1	1	300	8	31	61,700
	95	560	1,286,000	21	41	48,000	116	601	1,334,000

	Kaupungeissa ja kauppaloissa			Maaseudulla			Yhteensä		
	Työpaikk. luku	Työntek. luku	Tuotteiden arvo	Työpaikk. luku	Työntek. luku	Tuotteiden arvo	Työpaikk. luku	Työntek. luku	Tuotteiden arvo
			<i>Smk.</i>			<i>Smk.</i>			<i>Smk.</i>
Wiilatehtaita.									
Uudenmaan läänissä	—	—	—	1	9	13,000	1	9	13,000
Turun ”	1	2	2,200	—	—	—	1	2	2,200
Wiipurin ”	—	—	—	2	4	5,300	2	4	5,300
Waasan ”	1	7	14,000	—	—	—	1	7	14,000
	2	9	16,200	3	13	18,300	5	22	34,500
Karstatehtaita.									
Waasan läänissä	—	—	—	9	37	44,100	9	37	44,100
Neulatehtaita.									
Turun läänissä	2	19	19,400	—	—	—	2	19	19,400
Hämeen ”	1	1	800	—	—	—	1	1	800
	3	20	20,200	—	—	—	3	20	20,200
Warveja.									
Uudenmaan läänissä	2	17	79,300	—	—	—	2	17	79,300
Turun ”	1	70	180,000	—	—	—	1	70	180,000
Kuopion ”	—	—	—	2	69	48,400	2	69	48,400
	3	87	259,300	2	69	48,400	5	156	307,700
Kellosepän verstaita.									
Uudenmaan läänissä	32	75	101,200	3	5	2,500	35	80	103,700
Turun ”	29	58	90,900	2	2	1,900	31	60	92,800
Hämeen ”	17	44	126,400	3	3	4,800	20	47	131,200
Wiipurin ”	20	52	87,400	4	6	12,200	24	58	99,600
Mikkelin ”	8	14	19,400	1	2	2,600	9	16	22,000
Kuopion ”	12	31	30,600	—	—	—	12	31	30,600
Waasan ”	15	39	58,900	—	—	—	15	39	58,900
Oulun ”	6	16	17,700	1	2	2,000	7	18	19,700
	139	329	532,500	14	20	26,000	153	349	558,500
Urkutehtaita.									
Turun läänissä	2	18	22,500	1	4	5,600	3	22	28,100
Hämeen ”	3	29	57,800	1	14	24,500	4	43	82,300
Wiipurin ”	—	—	—	1	—	21,000	1	—	21,000
Waasan ”	—	—	—	4	12	21,300	4	12	21,300
	5	47	80,300	7	30	72,400	12	77	152,700

	Kaupungeissa ja kauppaloissa			Maaseudulla			Yhteensä		
	Työpaikk. luku	Työntek. luku	Tuotteiden arvo	Työpaikk. luku	Työntek. luku	Tuotteiden arvo	Työpaikkojen luku	Työntek. luku	Tuotteiden arvo
			<i>Smc</i>			<i>Smc</i>			<i>Smc</i>
Soittokone tehtaita.									
Uudenmaan läänissä	4	6	18,200	—	—	—	4	6	18,200
Optillisia ja mekaanisia tehtaita.									
Uudenmaan läänissä	5	25	45,400	—	—	—	5	25	45,400
Wiipurin "	1	4	4,800	—	—	—	1	4	4,800
	6	29	49,700	—	—	—	6	29	49,700
Sähkötehtaita.									
Uudenmaan läänissä	2	16	142,500	—	—	—	2	16	142,500
Turun "	1	18	40,600	—	—	—	1	18	40,600
Hämeen "	2	34	46,100	—	—	—	2	34	46,100
Waasan "	1	2	2,200	—	—	—	1	2	2,200
	6	70	231,400	—	—	—	6	70	231,400
Yhteensä	557	2,938	6,693,100	705	1,356	1,639,900	1,262	4,294	8,333,000

Katsaus metalliteollisuuden maan kaupungeissa vuonna 1900.

Kaupunki tai kauppala	Tuotteiden arvo <i>Smc.</i>	Työpaikkojen luku	T y ö v ä e s t ö							
			Alle 15 vuotta		15—18 v.		Yli 18 vuotta		Yhteensä	
			mieh.	naisia	mieh.	naisia	mieh.	naisia	mieh.	naisia
Helsinki	10 868,236	107	15	—	177	3	3,151	31	3,343	34
Turku	6,110,325	55	16	6	130	4	1,710	25	1,856	35
Tampere	4,855,180	56	14	—	109	5	1,229	27	1,352	32
Viipuri	3,840,043	29	7	1	60	1	990	3	1,057	5
Pori	1,559,300	33	4	—	18	—	675	5	697	5
Oulu	826,631	19	—	—	24	2	344	6	368	8
Nikolainkaupunki	681,085	29	—	—	29	—	228	3	257	3
Kokkola	277,000	9	—	—	13	—	77	—	90	—
Kotka	240,500	9	1	—	9	—	74	—	84	—
Kuopio	229,282	25	1	—	19	—	108	1	128	1
Hanko	203,085	6	—	—	5	—	80	—	85	—
Porvoo	175,500	12	1	—	11	—	69	—	81	—
Sortavala	128,300	7	1	—	2	—	23	—	26	—
Lahti	117,900	8	2	—	9	1	36	—	47	1
Pietarsaari	101,200	7	1	—	5	—	61	2	67	2
Kemi	68,300	7	—	—	5	—	27	—	32	—
Hämeenlinna	68,000	13	4	—	11	—	31	2	46	2
Jyväskylä	56,900	10	—	—	6	—	20	—	26	—
Rauma	56,000	14	1	—	2	—	34	1	37	1
Kristiinankaup.	51,900	13	—	—	8	—	31	—	39	—
Joensuu	45,500	15	1	—	10	—	29	—	40	—
Loviisa	36,300	7	1	—	6	—	15	—	22	—
Uusikaupunki	35,500	12	1	—	3	—	28	—	32	—
Mikkeli	34,600	10	—	—	6	—	18	—	24	—
Salo	33,700	12	—	—	6	—	21	—	27	—
Savonlinna	32,200	10	—	—	2	—	20	—	22	—
Maarianhamina	28,200	5	—	—	1	—	8	—	9	—
Tammisaari	27,100	9	—	—	1	—	17	—	18	—
Lappeenranta	25,400	5	—	—	3	—	11	—	14	—
Tornio	20,500	3	—	—	1	—	8	—	9	—
Heinola	15,300	8	—	—	6	—	10	—	16	—
Hamina	15,300	6	—	—	4	—	11	—	15	—
Uusikaarleby	14,500	2	—	—	1	—	8	—	9	—
Iisalmi	14,100	7	—	—	6	—	9	—	15	—
Raahe	6,700	4	—	—	2	—	4	—	6	—
Naantali	6,600	2	—	—	1	—	2	1	3	1
Ikalinen	6,000	2	—	—	1	—	3	—	4	—
Käkisalmi	5,900	4	—	—	—	—	5	—	5	—
Kajaani	5,400	3	—	—	1	—	4	—	5	—
Nurmes	4,200	1	—	—	1	—	1	—	2	—
Kaskinen	1,000	1	—	—	—	—	2	—	2	—
Yhteensä	30,928,667	596	71	7	714	16	9,232	107	10,017	130
Maaseudulla	21,564,314	765	102	—	603	2	7,326	25	8,031	27
Yhteensä koko maassa	52,492,981	1,361	173	7	1,317	18	16,558	132	18,048	157

Katsaus metalliteollisuuteen maaseudulla vuonna 1900.

Kihlakunta	Tuotteiden arvo	Työpaikkojen luku	T y ö v ä e s t ö							
			Alle 15 vuotta		15—18 v.		Yli 18 vuotta		Yhteensä	
			mieh.	naisia	mieh.	naisia	mieh.	naisia	mieh.	naisia
Halikon, Turun läänissä	3,336,933	18	13	—	93	—	967	1	1,073	1
Raaseporin, Uudenmaan	2,994,124	26	22	—	47	—	532	—	621	—
Rautalammin, Kuopion	2,314,764	12	1	—	56	—	794	—	851	—
Ilomantsin, ”	1,767,681	7	—	—	21	—	484	—	505	—
Loimijoen, Turun	1,347,511	15	—	—	11	—	155	—	166	—
Pielaveden, Kuopion	1,187,149	1	4	—	6	—	404	—	414	—
Salmin, Wiipurin	1,136,918	9	—	—	100	—	1,112	—	1,212	—
Lohjan, Uudenmaan	925,500	10	3	—	64	—	301	1	368	1
Tammelan, Hämeen	792,944	19	11	—	26	—	176	—	213	—
Kymn, Wiipurin	752,100	17	—	—	16	—	171	—	187	—
Helsingin, Uudenmaan	621,300	10	14	—	22	—	135	—	171	—
Kuortaneen, Waasan	463,500	40	1	—	7	—	135	—	143	—
Sortavalan, Wiipurin	357,329	2	—	—	6	—	220	—	226	—
Ayräpään, ”	346,500	140	1	—	6	—	159	1	166	1
Rannan, ”	339,000	56	—	—	8	—	111	—	119	—
Rantasalmen, Mikkelin	296,600	19	—	—	13	—	192	—	205	—
Juvan, ”	288,957	14	—	—	4	—	149	—	153	—
Uvilan, Turun	281,300	24	—	—	8	—	109	—	117	—
Saloisten, Oulun	253,000	4	—	—	12	—	48	—	60	—
Kuopion, Kuopion	246,855	2	—	—	4	—	109	—	113	—
Laukaan, Waasan	238,652	5	17	—	6	—	76	—	99	—
Iisalmen, Kuopion	214,565	8	1	—	6	—	63	—	70	—
Pernajan, Uudenmaan	204,300	19	2	—	6	—	94	—	102	—
Pielisjärven, Kuopion	202,876	9	—	—	3	—	41	—	44	—
Liperin, ”	98,700	28	1	—	6	—	117	1	124	1
Hauhon, Hämeen	95,500	26	1	—	9	1	52	2	62	3
Pirkkalan, ”	81,900	11	1	—	2	—	52	—	55	—
Hollolan, ”	58,000	3	—	—	4	—	23	—	27	—
Pietarsaaren, Waasan	53,900	15	1	—	—	1	25	18	26	19
Lapuan, ”	53,200	15	6	—	7	—	39	—	52	—
Piikkiön, Turun	22,100	21	1	—	8	—	29	1	38	1
Jääsken, Wiipurin	19,600	17	—	—	3	—	19	—	22	—
Tyrvään, Turun	19,300	14	—	—	3	—	18	—	21	—
Ilmajoen, Waasan	17,500	16	—	—	1	—	21	—	22	—
Maskun, Turun	16,800	11	1	—	2	—	17	—	20	—
Jämsän, Hämeen	15,900	18	—	—	1	—	25	—	26	—
Korsholman, Waasan	11,400	7	—	—	1	—	9	—	10	—
Kemin, Oulun	11,000	5	—	—	—	—	11	—	11	—
Wehmaan, Turun	9,600	10	—	—	—	—	11	—	11	—
Mikkelin, Mikkelin	9,500	5	—	—	1	—	8	—	9	—
Kurkijoen, Wiipurin	8,900	6	—	—	—	—	7	—	7	—
Lappveden, ”	8,700	9	—	—	—	—	6	—	6	—
Lapinmaan, Oulun	7,056	16	—	—	—	—	41	—	41	—
Haapajärven, ”	6,800	2	—	—	2	—	3	—	5	—
Ruoveden, Hämeen	6,500	6	—	—	—	—	11	—	11	—
Käkisalmen, Wiipurin	4,700	3	—	—	—	—	6	—	6	—
Ikalisten, Turun	4,500	3	—	—	1	—	4	—	5	—
Heinolan, Mikkelin	4,400	3	—	—	—	—	4	—	4	—
Ahvenanmaan, Turun	3,900	1	—	—	—	—	3	—	3	—
Oulun, Oulun	1,800	4	—	—	1	—	3	—	4	—
Kajaanin, ”	1,500	2	—	—	—	—	3	—	3	—
Vehmaan, Turun	1,300	2	—	—	—	—	2	—	2	—
Yhteensä	21,564,314	765	102	—	603	2	7,326	25	8,031	27
Maan kaupungeissa	30,928,667	596	71	7	714	16	9,232	107	10,017	130
Yhteensä koko maassa	52,492,981	1,361	173	7	1,317	18	16,558	132	18,048	157

**Katsaus tuotteiden arvoon metalliteollisuuden alalla
vuosina 1899—1900.**

	1899	1900
	<i>Smc</i>	<i>Smc</i>
Kultaa	8,384	6,956
Hopeaa ja Vaskea (Pitkäranta)	598,000	1,122,418
	606,384	1,129,374
Rautavuorimalmia	195,611	431,754
Järvimalmia	638,015	717,918
	833,626	1,149,672
Takkirautaa	2,700,000	3,100,000
Ahjutakoista rautaa	1,000,000	850,000
Valsattua ”	2,550,000	2,500,000
Martinrautaa	3,750,000	2,100,000
Mustatakeita ja valinteoksia	3,687,104	5,553,129
	13,687,104	14,103,129
Konepajoja ja valimoita (yksityisiä)	25,285,590	23,768,783
” ” ” (valtionrautateiden)	3,287,657	4,009,023
	28,573,247	27,777,806
Kaivoksien, ruukkien ja konepajojen yhteinen valm. arvo	43,700,361	44,159,981
Järeä- ja hienotakeita	2,497,500	3,044,400
Vaskipajoja	762,500	725,300
Haulitehtaita	80,000	50,600
Kirjasinvalimoita	6,500	18,900
Kaiverrustöitä	9,000	29,900
Kulta- ja hopeatöitä	1,149,700	1,240,000
Keltavalimoita	221,300	205,000
Kultaustöitä	82,700	133,100
Galvanoimistöitä	125,000	140,000
Läkki- ja peltipajoja	1,421,200	1,334,700
Viilatehtaita	30,700	34,500
Karstatehtaita	46,600	44,100
Neulatehtaita	1,500	20,200
Laiva- ja venevarveja	338,200	307,700
Kellosepänverstaita	576,700	568,700
Urkutehtaita	117,600	152,700
Soittokonetehaita	25,800	18,200
Tehtaita optillisia töitä varten	27,600	49,700
Elektroteknillisiä tehtaita	138,000	231,400
Käsityölaitoksien yhteinen valmistusarvo	7,658,100	8,349,100
Kaikki yhteensä	51,358,461	52,509,081

**Läänienmukainen katsaus metalliteollisuuteen
vuonna 1900.**

	Kaupungeissa			Maaseudulla			Yhteensä		
	Työpaikkojen luku	Työntekijöiden luku	Valmis- tus- arvo	Työpaikkojen luku	Työntekijöiden luku	Valmis- tus- arvo	Työpaikkojen luku	Työntekijöiden luku	Valmis- tus- arvo
			<i>Smk</i>			<i>Smk</i>			<i>Smk</i>
Uudenmaan läänissä . . .	141	3,583	11,310,221	65	1,263	4,745,224	206	4,846	16,055,445
Turun	135	2,707	7,835,625	119	1,458	5,043,244	254	4,165	12,878,869
Hämeen	77	1,480	5,041,080	83	397	1,050,744	160	1,877	6,091,824
Viipurin	60	1,206	4,255,443	259	1,952	2,973,747	319	3,158	7,229,190
Mikkelin	28	62	82,100	41	371	599,457	69	433	681,557
Kuopion	48	186	293,082	67	2,122	6,032,590	115	2,308	6,325,672
Waasan	71	495	1,183,585	98	371	838,152	169	866	2,021,737
Oulun	36	428	927,531	33	124	281,156	69	552	1,208,687
Yhteensä	596	10,147	30,928,667	765	8,058	21,564,314	1,361	18,205	52,492,981

Vuonna 1899.

Uudenmaan läänissä . . .	121	3,657	11,322,890	169	1,382	4,759,592	290	5,039	16,082,482
Turun	137	2,394	9,593,936	101	1,537	5,302,265	238	7,931	14,896,201
Hämeen	69	1,267	3,319,400	71	360	928,955	140	1,627	4,248,355
Viipurin	63	1,178	3,748,869	292	2,057	2,656,000	355	3,235	6,404,869
Mikkelin	30	100	157,900	22	379	901,883	52	479	1,059,783
Kuopion	48	203	345,631	64	2,312	5,288,410	112	2,515	5,634,041
Waasan	73	431	1,034,332	135	318	866,248	208	749	1,900,580
Oulun	43	422	911,266	36	137	220,884	79	559	1,132,150
Yhteensä	584	9,652	30,434,224	890	8,482	20,924,237	1,474	18,134	51,358,461

Tietoja, jotka perustuvat Valtauskirja-diaarioon.

Vuonna 1899 annettuja valtauskirjoja. *)

a) Järvimalmia 187 kpl., nimittäin:	Lammasjärvi Kuhmoniemen pitäjässä.
Osakeyhtiölle Daalin ruukki Kemiön pitäjässä koskeva seuraavia järviä ja jokia:	Lentuanjärvi, läntinen osa, Kuhmoniemen pitäjässä
Pirttijärvi Kuhmoniemen pitäjässä	Lentuanjärvi, itäinen osa, Kuhmoniemen pitäjässä
Pirttijärvi " "	Lentiira eli Ivantiira Kuhmoniemen pitäjässä
Matalajärvi " "	Lentiira Kuhmoniemen pitäjässä
Hakojärvi Kuhmoniemen ja Nurmeksen pitäjissä	Lutjanjärvi " "
Aittoselkä Kuhmoniemen pitäjässä	Lutjanlampi " "
Alajärvi " "	Syväluntojärvi " "
Alajärvi " "	Eteläinen Loutanlampi Kuhmoniemen pitäjässä
Ontojoki ja Säynäjälampi Kuhmoniemen ja Sotkamon pitäjissä	Mustajärvi Kuhmoniemen pitäjässä
Hiirenjärvi Kuhmoniemen pitäjässä	Iso Mustajärvi " "
Hukkajärvi " "	Pieni Mustajärvi " "
Juttuanjärvi " "	Mäntyjärvi " "
Kellojärvi " "	Mäntyjärvi " "
Kesseljärvi " "	Nurmesjärvi " "
Korteljärvi " "	Ontojärvi, läntinen osa, Kuhmoniemen pitäjässä
Syväkortto " "	Ontojärvi, itäinen osa, Kuhmoniemen pitäjässä
Kuivajärvi " "	Iso-Pesonen Kuhmoniemen pitäjässä
Kupsunen " "	Pitkäjärvi " "
Pien-Kupsunen " "	Pitkäjärvi " "
Kuurtajärvi " "	Selkäjärvi " "
Kuusamonjärvi " "	Iso-Sintiö " "
Iso-Kälkkäinen " "	Vähä-Sintiö " "
Vähä-Kälkkäinen " "	

*) *Muist.* Koska vuoden 1899 kertomuksessa oli tietoja ainoastaan annettujen valtauskirjojen lukumäärältä, mutta ei mitään nimiluetteloa, liitetään tähän myöskin sellainen koskeva mainittua vuotta.

Tulijärvi Kuhmoniemen pitäjässä
 Tulijärvi " "
 Vepanjärvi " "
 Vuosanka " "
 Änettijärvi " "
 Alajärvi Sotkamon pitäjässä
 Hietajärvi " "
 Kiantojärvi " "
 Kiimasjärvi " "
 Matikanjärvi " "
 Iso-Petäjäinen " "
 Vähä-Petäjäinen " "
 Nuasjärvi " "
 Pirttijärvi " "
 Räätäjärvi " "
 Sapsonjärvi " "
 Sumsajärvi " "
 Tipasjärvi " "
 Ukonjärvi " "
 Vaihtamonjärvi " "
 Älänteenjärvi eli Elänteenjärvi Sotka-
 mon pitäjässä
 Ylimmäinen Mustajärvi Sotkamon pitä-
 jässä
 Kangasjärvi Paltamon pitäjässä
 Kangasjärvi " "
 Kivesjärvi " "
 Mainuajoki " "
 Mainuajärvi " "
 Rehjänselkä niminen osa Nuasjärveä
 Paltamon ja Sotkamon pitäjissä
 Rautavesi Paltamon ja Iisalmen pitäjissä
 Sarisenjärvi Paltamon pitäjässä
 Viinijärvi " "
 Vuotojoki " "
 Sotkamojärvi, Pien-Sotkamojärvi nimi-
 nen osa siihen luettuna Sotkamon
 pitäjässä
 Tervajärvi Sotkamon pitäjässä
 Pien-Tervajärvi " "
 Herttuanjärvi, Olkolanjärven lahti Sot-
 kamon pitäjässä
 Luomajärvi Sotkamon pitäjässä
 Autiojärvi " "
 Kalliojärvi " "

Katajalampi Kuhmoniemen pitäjässä
 Juurikkajärvi " "
 Vesijärvi " "
 Härmäjärvi " "
 Korpijärvi " "
 Murtojärvi " "
 Juortananjärvi " "
 Vartiusjärvi " "
 Puhakkajärvi " "
 Puhakanjärvi " "
 Varajärvi " "
 Verräisjärvi " "
 Kaurojärvi " "
 Pien-Kaurojärvi " "
 Iso-Juolunka " "
 Hoikka-Juolunka " "
 Lapinjärvi ynnä Autiojärvi niminen lahti
 Kuhmoniemen pitäjässä
 Kasikkojärvi Kuhmoniemen pitäjässä
 Jämäsjärvi " "
 Kivijärvi " "
 Särkijärvi " "
 Syväjärvi " "
 Kärenjärvi " "
 Kangasjärvi " "
 Iso-Hietanen " "
 Pien-Hietanen " "
 Iso-Kuusijärvi " "
 Pien-Kuusijärvi " "
 Syvä-Kuusijärvi " "
 Matala-Kuusijärvi " "
 Iso-Lehtojärvi " "
 Pien-Lehtojärvi " "
 Niemisjärvi " "
 Teerijärvi " "
 Särkijärvi " "
 Luulajanjärvi " "
 Kuokkastenkosken rautaruukkia varten
 seuraavista järvistä:
 Ruunajärvi Pielisjärven pitäjässä
 Naarajärvi " "
 Kauppatoiminimelle Paul Wahl & Kumpp.
 Wiipurissa koskeva seuraavia järviä
 ja jokia:

Kaitainjärvi	Sotkamon	pitäjässä
Pirttijärvi	”	”
Mujehoulunjoki	”	”
Nuasjärvi	”	”
Rähjänjärvi	”	”
Iso-Sapsijärvi	”	”
Pieni-Sapsijärvi	”	”
Kiantojärvi	”	”
Älänteenjärvi	”	”
Ahvenjärvi	Sotkamon ja Iisalmen	pitäjissä
Ukonjärvi	Sotkamon	pitäjässä
Suuri-Petäinen	”	”
Laakajärvi	”	”
Kolmisoppi	”	”
Jormasjärvi	”	”
Karvankajärvi	Paltamon	pitäjässä
Ruuhijärvi	”	”
Kontinjärvi	”	”
Valkiainen	”	”
Isosopenjärvi	”	”
Laakajärvi	”	”
Kiirjärvi	”	”
Raudanvesi	”	”
Leväsenjärvi	”	”
Lahnasjärvi	”	”
Venetjärvi	”	”
Vänijärvi	”	”
Mainuanjärvi	”	”
Kivijärvi	”	”
Rautavesi	Iisalmen	pitäjässä
Laakojärvi	”	”
Kiltuanjärvi	”	”
Pitkäjärvi	”	”
Kämäräjärvi	”	”
Mustajärvi	”	”
Ahvenjärvi	”	”
Kontojärvi	”	”
Pitkäjärvi	”	”
Kuosmalampi	”	”
Härkijärvi	”	”

Ylimmäinen	Kolmisoppi	Iisalmen	pitäjässä
Alimmäinen	Kolmisoppi	Iisalmen	pitäjässä
Luomajärvi	Iisalmen	pitäjässä	
Sölväjärvi	”	”	
Suurluotonen	”	”	
Hernetjärvi	”	”	
Valkiajärvi	”	”	
Penttajärvi	”	”	
Välpä	”	”	
Karvajärvi	”	”	
Pettäisjärvi	”	”	
Oinasjärvi	”	”	
Kettujärvi	”	”	
Nurminen	”	”	
Päsmäri	”	”	
Haapajärvi	”	”	
Löytöjärvi	”	”	
Vähempi	Toivakko	Iisalmen	pitäjässä
Isompi	Toivakko	”	”
Sonkajärvi	”	”	
Kumpusenjärvi	”	”	
Oravajärvi	”	”	
Venjärvi	”	”	
Kotijärvi	”	”	

Toiminimelle Sourun Rautatehdas, Isak Löf koskeva:

Ala-Ruokovettä Maaningan ja Kuopion pitäjissä.

b) **Rautavuorimalmia** 1 valtauskirja

Filosofiaan maisteri Assar Heikelille; Kemijärven pitäjältä koskeva:

Pyhätunturin vuorta Kemijärven ja Sodankylän pitäjissä.

c) **Kultamaata** 14 valtauskirjaa, kaikki koskevat maakerroksia Suomen Laissa.

Valtauskirjoja annettu vuonna 1900.

a) Järvimalmia 41 kpl. nimittäin:

Värtsilän Osakeyhtiölle Tohmajärven pitäjässä koskeva seuraavia järviä:
Kostelampi Kiihtelysvaaran pitäjässä
Pitkälampi Kontiolahden pitäjässä.

Kauppahuoneelle J. W. Snellman G:son, Oulussa koskeva seuraavia järviä:

Paatinjärvi Säräisniemen pitäjässä

Saarestenjärvi " "

Otermajärvi " "

Kangasjärvi Puolangan pitäjässä

Osmankajärvi " "

Kotajärvi " "

Kotajärvi " "

Kotajärvi " "

Kirvesjärvi Paltamon pitäjässä

Osa Oulunjärveä Utajärven ja Säräisniemen pitäjissä.

Samoin Säräisniemen pitäjässä

S:n " "

S:n " "

S:n Säräisniemen ja Paltamon pitäjissä

S:n " " "

S:n Säräisniemen pitäjässä

S:n " "

S:n " "

S:n " "

S:n Säräisniemen ja Paltamon pitäjissä

S:n " " "

S:n Säräisniemen pitäjässä

S:n Säräisniemen ja Paltamon pitäjissä

S:n Paltamon pitäjässä

S:n " "

S:n " "

S:n " "

S:n " "

Osakeyhtiölle Kuokkastenkosken Rautatehdas Nurmeksen pitäjässä koskeva seur. järviä:

Hiirenveden järvi, Juttuanselkä siihen luettuna Enon pitäjässä

Saarinen Rautavaaran kappelissa

Yötämöjärvi " "

Talaszjärvi Nurmeksen pitäjässä

Kalliojärvi Juuvan pitäjässä

Vaikonjärvi " "

Purasjärvi Pielisjärven pitäjässä

Polvijärvi Juuvan "

Osakeyhtiölle Sourun rautatehdas Isak Löf, Karttulan pitäjässä koskeva seur. järviä:

Suvasvesi, sen eteläinen osa, Leppävuiran pitäjässä

Samoin, sen itäinen osa, Leppävuiran, Tuusniemen ja Kuopion pitäjissä

Samoin, sen pohjoinen osa Kuopion, Tuusniemen ja Leppävuiran pitäjissä

b) Rauta-vuorimalmia 25 kpl. nimittäin:

Värtsilän Osakeyhtiölle Tohmajärven pitäjässä koskeva:

Särkimäen vuorta Sortavalan pitäjässä.

Oikeusraatimies Edvard Berghille, Heltingissä koskeva:

5 aluetta Jussaaren kohdalla Tammissaaren maaseurakunnassa.

Insinööri Axel von Knorringille, Heltingissä, ja Vuorineuvos Albert von Julinille, Pohjan pitäjältä koskeva:

1 aluetta Jussaaren kohdalla Tammissaaren maaseurakunnassa.

Putilowin Ruukin Osakeyhtiölle, Pietarissa koskeva:

9 aluetta Janaslahden kylässä Sortavalan pitäjässä.

Insinööri Bornemann-Lundbyelle, Heltingissä koskeva:

9 aluetta Janaslahden kylässä Sortavalan pitäjässä.

c) **Kultamaata** 10 valtauskirjaa, kaikki koskevat maakerroksia Suomen Lapissa.

Puolustusoikeuksia annettu vuonna 1900.

Huhtikuun 18 p:nä annettiin Värtsilän osakeyhtiölle oikeus malminnostamisen kautta joko Pitkälammien järvestä Kontiolahden pitäjässä tai Kostelammien järvestä Kihtelysvaaran pitäjässä tai muista yhtiön omistaman Värtsilän rautaruukin valtaamista järvistä vuosina 1900—1903 puolustaa yhtiön valtaamisoikeutta mainittuihin kahteen järveen.

Toukokuun 31 p:nä annettiin Osakeyhtiölle Kuokkastenkosken rautatehdas oikeus malminnostamisen kautta jostain tai muutamista Talasjärvestä Nurmeksen pitäjässä, Saarisen järvestä ja Yötämöjärvestä Rautavaaran kappelissa, Vaikonjärvestä, Kalliojärvestä ja Polvijärvestä Juuvan pitäjässä ynnä Purasjärvestä Pielisjärven pitäjässä tai muista yhtiön omistaman Kuokkastenkosken rautaruukin valtaamista järvistä ja vesistöistä vuosina 1900—1902 puolustaa yhtiön valtaamisoikeutta mainittuihin seitsemään järveen.

Kesäkuun 12 p:nä annettiin oikeustieteenkanditaatti Einar Thesleffille oikeus kaivostyön kautta Kiekkivaaran tahi Honkavaaran kaivospiirissä vuosina 1900—1902 puolustaa valtaamisoikeuttaan ei ainoastaan niihin vaan myöskin Peuravaaran kaivospiiriin, kaikki sisältävät vaskilöydöksiä ja sijaitsevat Kuusamon pitäjässä.

Valtauskirjainsiirtoja myönnetty vuonna 1900.

Maaliskuun 23 p:nä hyväksyttiin J. C. Burmeisterin perillisten omistamien kaikkein järvimalmia koskevain valtauskirjojen siirto Osakeyhtiölle Kuokkastenkosken rautatehdas.

Heinäkuun 4 p:nä hyväksyttiin Herra Edv. Berghin viiden valtakirjan, jotka koskevat rautamalmia Suur Jussaarella Tammisaaren pitäjässä, siirto herroille A. von Julinille ja Axel von Knorringille.

Syyskuun 29 p:nä hyväksyttiin itsellinen Antti Salmelan Zellberginoja nimisen kulturalöydöksen N:o 3 Inarin pitäjässä siirto talolliset Johan Samuel Pekkalalle ja Heikki Kyrölle.

Edv. Öhrnberg.

Rahapaja vuonna 1900.

Vuonna 1900 lyötiin Rahapajassa yksinomaan vaskirahaa, jonka arvo ja määrä on seuraava:

524,000 kymmenenpennin rahaa	<i>Smf.</i>	52,400: —
3,545,000 yhdenpennin rahaa	„	35,450: —
<hr/>		
Yhteensä 4,069,000 rahaa, nimellinen arvo	<i>Smf.</i>	87,850: —

Paitsi rahanlyöntiä on Rahapajan työväki niihin aikoihin vuotta, jolloin sellaista työtä ei ollut, etupäässä harjoittanut mitalin ja polettien lyöntiä sekä valmistanut mitalileimoja, työleimoja maan kultasepille ja ratakiskoleimasimia rautateitä varten; edelleen on valmistettu metrisiä kauppa- ja presisionivaakoja, suurempi presisionivaaka y. m., sekä korjattu Rahapajan koneita ja työkaluja.

Työväestö käsitti vuoden aikana työmestarin sekä 6 vakinaista ja 6 tilapäistä työntekijää, ynnä naisapulaisen.

Työpäivien ja työpalkkojen yhteinen määrä vuodelta teki:

Työmestarille	303	työpäiv. à 6: —	<i>Smf.</i>	1,818: —
kahdelle työmiehelle	578	„ à 4: 50	„	2,601: —
kahdelle „	605 $\frac{1}{2}$	„ à 4: —	„	2,422: —
kahdelle „	391 $\frac{1}{2}$	„ à 3: 50	„	1,370: 25
kolmelle „	370 $\frac{3}{4}$	„ à 3: —	„	1,112: 25
kolmelle „	299	„ à 2: 50	„	747: 50
naispuoliselle apulaiselle	152	„ à 3: 50	„	532: —
<hr/>				
Yhteensä 2,699 $\frac{3}{4}$ työpäiv.				<i>Smf.</i> 10,603: —

Vuoden aikana tehtyjen ylimääräisten töiden valmistusarvo teki:

mitalileimoista ja mitalilyönneistä	<i>Smf.</i>	2,064: 50
painopanosista ja painoista	„	262: 45
ratakiskoleimasimista	„	280: —
työleimoista kultasepille	„	106: —
virkamerkkeistä ja poletteista	„	161: —
suurehkosta presisionivaa'sta	„	260: —
kaikenlaisista töistä	„	12: —
<hr/>		
		<i>Smf.</i> 3,145: 95

J. C. Lihr.

Kontrollilaitos vuonna 1900.

Helsingissä vuonna 1900 tarkastusleimalla merkityistä 47,102 grammaa kulta- ja 48,193 luotia hopeateoksia on 431 grammaa kultateoksia ja 72 luotia hopeateoksia ollut ala-arvoisia.

Sitäpaitsi on ala-arvoisuutta ollut kolmessa maaseutukaupungeista lähetetyssä näytteessä koskevat yhteensä 482 luotia hopeatöitä.

Koko tarkastusleimalla merkitty vuodenvalmistus on ollut 195,027 grammaa kulta- ja 145,876 luotia hopeateoksia, joka vuoden 1899 valmistukseen nähden osottaa lisäyksen, mikä nousee 1,473 grammaan kulta- ja 7,789 luotiin hopeateoksia.

Valtion säästöosuus tarkastusleimaamisrahoista, poisluettua 200 markkaa vahtimestarin palkkiota varten, teki 16,859 markkaa 39 penniä, joka on 648 markkaa 26 penniä suurempi sitä ennen suurinta vuodensäästöä, vuoden 1899, ja 5,216 markkaa 13 penniä suurempi vuosien 1891—1900 keskimääräistä säästöä.

Säästö oli nimittäin:

vuonna 1891	markkaa	8,946: 90
” 1892	”	7,097: 68
” 1893	”	6,848: 88
” 1894	”	8,146: 56
” 1895	”	9,680: 10
” 1896	”	12,131: 28
” 1897	”	14,489: 83
” 1898	”	16,020: 85
” 1899	”	16,211: 13
” 1900	”	16,859: 39

Yhteensä markkaa 116,432: 60

ja siis keskimäärin vuodelta 11,643 markkaa 26 penniä.

Vastaavien, edellisistä vuosista tehtyjen, taulujen täydentämiseksi seuraa taulu, joka käsittää yhteenasetettuja tietoja vuosina 1827—1899 tarkastusleimalla merkittyjen kulta- ja hopeateoksien painosta sekä erityisiä sellaisia tietoja vuodelta 1900.

G. Svedelius.

Taulu, joka osottaa Suomen Suuriruhtinaanmaassa tarkastusleimalla merkittyjen kulta- ja hopeateoksien määrän vuosina 1827—1899 ja vuonna 1900.

Kaupungin, kauppalan y. m. nimi.	Kultateoksia, grammaa.			Hopeateoksia, luotia à 10 grammaa		
	1827—99	1900	Yhteensä	1827—99	1900	Yhteensä
Helsinki	743,151	47,102	790,253	1,097,447	48,193	1,145,640
Turku	594,374	30,134	624,508	790,609	32,661	823,270
Tampere	283,929	16,027	299,956	243,630	8,329	251,959
Oulu	195,434	13,342	208,776	187,436	6,553	193,989
Pori	176,184	9,910	186,094	176,137	7,466	183,603
Nikolainkaup.(Vaasa)	173,433	8,136	181,569	177,739	6,029	183,768
Viipuri	147,163	11,503	158,666	257,316	7,127	264,443
Kuopio	136,340	5,667	142,007	221,102	3,726	224,828
Porvoo	111,891	3,534	115,425	175,977	3,731	179,708
Hämeenlinna	91,953	2,854	94,807	133,803	2,990	136,793
Tornio	60,644	3,441	64,085	51,877	2,208	54,085
Uusikaupunki	60,601	2,286	62,887	66,379	1,400	67,779
Kristiinankaupunki	54,999	2,198	57,197	74,860	1,319	76,179
Jyväskylä	52,434	3,303	55,737	46,013	1,437	47,450
Loviisa	52,332	1,864	54,196	133,585	478	134,063
Joensuu	51,372	2,482	53,854	39,463	813	40,276
Maarianhamina	45,749	3,694	49,443	7,969	816	8,785
Kokkola	46,429	1,795	48,224	33,401	755	34,156
Tammisaari	41,774	1,277	43,051	40,842	353	41,195
Mikkeli	37,204	2,508	39,712	30,628	1,938	32,566
Rauma	37,158	2,551	39,709	34,672	786	35,458
Raahe	27,873	389	28,262	46,786	215	47,001
Hamina	23,437	786	24,223	66,195	207	66,402
Savonlinna	22,676	1,018	23,694	43,121	587	43,708
Lahti	19,674	2,168	21,842	5,428	898	6,326
Pietarsaari	15,067	2,611	17,678	13,880	283	14,163
Kemi	12,893	2,746	15,639	3,952	582	4,534
Sortavala	13,725	1,439	15,164	15,117	748	15,865
Salo	12,693	2,109	14,802	4,637	998	5,635
Heinola	12,383	592	12,975	25,189	278	25,467
Lappeenranta	11,503	1,031	12,534	6,796	463	7,259
Hanko	9,745	1,606	11,351	3,320	588	3,908
Kotka	9,368	1,308	10,676	5,566	726	6,292
Naantali	9,830	—	9,830	15,851	—	15,851
Iisalmi	6,655	601	7,256	1,381	24	1,405
Tammela	6,275	872	7,147	1,397	74	1,471
Uusikaarleby	3,196	19	3,215	6,240	24	6,264
Kajaani	1,758	—	1,758	1,883	—	1,883
Käkisalmi	711	—	711	3,963	—	3,963
Rovaniemi	290	—	290	46	—	46
Mäntsälä	75	124	199	64	73	137
Kaskinen	106	—	106	118	—	118
Lapua	20	—	20	—	—	—
Summa	3,414,501	195,027	3,609,528	4,291,815	145,876	4,437,691

Kontrollilaitoksessa tehtyjä töitä vuonna 1900.

Kontrollikokeita Helsingissä tutkittaviksi ja leimattaviksi jätetyistä töistä:

kultaa 873 kpl.
hopeaa 662 „ 1,535 kpl.

Kontrollikokeita maaseutukaupungeissa ja kunnissa tarkastusleimalla merkittyjen teoksien silvoista:

kultaa 217 kpl.
hopeaa 109 „ 326 kpl.

Ylimääräisiä kokeita laatoista, pelteistä, silvoista y. m.

kultaa 132 kpl.
hopeaa 100 „ 232 kpl.

Yhteensä 2,093 kpl.

G. Svedelius.